

CVETJE

XLIX.
LJUBLJANA

1932-V.
MAJ

P. KRIZOSTOM:

Sveti Pashal.

Zaščitnik častivcev presvete Evharistije. Njegov god 17. maja.

Vso moč svoje mladosti
in vso lepoto svoje kreposti
je srkal iz tabernaklja . . .

Pri svojih ovčicah na solnčni trati
je mislil na ciborij zlati
in pozdravljal v njem Gospoda.

Prišel je k njemu Jezus
sredi pomladnega dne
in mu potrkal rahlo na srce.

Nasmehnil se je Pashál:
„Jezus, moj sladki Kralj,
vzemi me s seboj . . .“

Kako so bili dnevi sveti
na serafinskem vrtu,
ko je smel cele noči
pred tabernakljem bdeti.

Kot bela sveča na oltarju gori —
Kristusu je gorel Pashal vse dni.
Njegova smrt je bila pesem Evharistiji.

Še mrtev je pel!
Med povzdigovanjem božjega Telesa
in predragocene Krvi
se je dvignil iz rakve,
da slednjič na zemlji
evharistično Skrivnost počasti.

Sveti Frančišek, ljubitelj uboštva.

(Nadaljevanje.)

Kdor pozna splošno Frančiškovo ljubezen do siromaštva, bo mogel tudi njegovo stremljenje za najvišjim uboštvom prav oceniti. Tudi to je enako odlično in svojstveno, kakor prva. Frančišek se je svojemu vzoru — najvišjemu uboštvu — bližal v dveh smereh. Popolnoma se je odpovedal lastninski pravici do zemeljskih stvari. Kar najbolj si je omejil uporabo časnih dobrin.

Kar pomni zgodovina redovništva, je bil Frančišek prvi, ki se je odtujil sleherni posesti. Živ zgled asiškega ubožca je tako močno uplival na Dominika, da se je polagoma tudi ta odrekel vsakemu imetju. Res je sicer, da so vsi prejšnji rodovi poznali obljubo uboštva. Toda, vezala je samo posamezne člane. Samostani, oziroma redovi, so vedno imeli združno lastnino. Kaj primerno pravi sv. Bonaventura: „Najbolj izkušeni in modri možje pred Frančiškom in Dominikom so svojo lastnino tako zapustili, da so jo imeli v skupnosti.“ Stari samostani brez imetja niti živeti ne bi mogli. Onemogočeni bi jim bili tudi vsaki bogoslužni in posvetni smotri. Le žal, da so se z opatijami in samostani polagoma strnila močno razsežna veleposestva. Povzročila so tako razkošno življenje menihov, da so pogosto zabrisala vsako sled vzornega uboštva. Sicer so se od 10. stoletja dalje posamezne redovne družine vračale k prvotni stanovski ubožnosti in preprostosti; toda temeljitega in trajnega uspeha obnovitveno delo le ni imelo. Z največjo vnemo so se v začetku 12. stoletja reforme lotili cistercijani. Zdelo se je, da bo sv. Bernard uboštvu obnovil tudi v viteških redovih. Toda, celo cistercijani se niso nikdar popolnoma odpovedali imetju. Pač pa so gospodarstvo kar najbolj preprosto uredili. Poprej so jim v zmyslu takratnega najemninskega reda (kolonata), oskrbovali pristave podložni kmetje. Sedaj so pa redovniki gospodarstvo prevzeli v lastne roke. Obširna posestva so jim upravljali bratje lajki. Toda, prav to gospodarsko poslovanje z najcenejšimi delovnimi močmi, je donášalo najvišje dobičke. Opatije so se znova kaj hitro bogatile.

Ni čuda, da je bogastvo samostanov in tistega klera, ki je bil prištaš vlade plemstva, v teku 12. stoletja izzvalo vedno glasnejše in drznejše pritožbe. Odpor, ki ga je bil začel Peter Valdes (1173.) z načelno zahtevo po vsestranskem brezlastninstvu, se je že po prvem desetletju izprevergel v krivoverstvo.

Načela razlastitve se je oprijel tudi Frančišek. Seveda, prostovoljne, ne prisiljene. Ko je pa začel isto kar najlepše uresničevati, so vprav najbolj goreči in uvidelni cerkveni knezi vsled žalostnih izkušenj z Valdenzi dvomili, da bi se Frančišku posrečilo, kar se je drugim zmaličilo. Frančišek je svojemu asiškemu škofu Gvidonu vse zaupal. Toda, celo ta mož, ki je svojega varovanca in njegove sobrate močno občudoval, je moral pripomniti: „Trdo in težko se mi zdi, da bi živeli na svetu brez sleherne lastnine.“ Frančišek je odgovoril: „Gospod, ako bi imeli posestva, bi potrebovali tudi orožje, da bi ž njim branili svoje imetje. Vse to bi pa povzročalo obžalovanja vredne spore in prepire, ki bi močno ogrožali ljubezen do Boga in bližnjega. Zato je veliko boljše, da nimamo tukaj nobene časne imovine.“ Enako je odgovoril kardinalu

Janezu od svetega Pavla, ki je svetnika nagovarjal, naj si odbere red, ki ni brez lastnine, pa naj že ima benediktinsko, ali avguštinsko vodilo.

Tudi papež Inocenc III. je opozarjal na skoraj nepremagljive zapreke, ki morajo nujno ovirati red, ako je brez sleherne skupne imovine. „Moji ljubi sinovi,“ tako je dejal Frančišku in njegovim učencem, „vaše življenje se nam zdi vendarle pretrdo in grenko. Vemo sicer, da boste vi spričo vaše vneme to zmogli. Toda, ozirati se moramo na tiste, ki vam bodo sledili in ki jim bo tako življenje najbrž le pretežko.“ Frančiškove prekipevajoče gorečnosti za skrajno evangelijsko uboštvo tudi ti pomisleki niso mogli utesniti. Bistroumni Inocenc III. je to brž opazil. Tudi je v prividu gledal svetnika, kako podpira lateransko cerkev, ki se je začela usedati. Še-le zdaj je odobril redovni stan popolne prostovoljne razlastitve. O Frančišku je pa izrekel pomenljive besede: „Kar nič ne dvomim, da bo tale sveti redovnik božjo Cerkev ne samo podprl, ampak zopet dvignil.“

Ni težko razumeti, zakaj se je Cerkev Frančiškovi nameravani obnovitvi uboštva kaj previdno umikala. Kakor tudi lahko pojmuje močno teženje za najvišjim siromaštvom. Nezaupljivost Cerkve so povzročili možje, ki so se izprevergli v heretike. Kaj pa Frančiškova odločna volja? Je li temeljila v prevzetnosti? Vse prej, kakor to! Je sicer nasvete cerkvenih predstojnikov ponižno odklonil, toda, kakor pravi Tomaž Čelanski, razlogov ni omalovraževal, pač pa svoj poklic dokazoval le z višjimi nagibi. Kakor povsod, tako mu je tudi tukaj smer določil — evangelij.

Gospod je živel siromašno. Isto je priporočal svojim učencem. Toda, le-to evangelijsko uboštvo se nikakor ni družilo z imetjem. Svoje siromaštvo Jezus tako-le označi: „Lisice imajo brloge in ptice pod nebom gnezda, Sin človekov pa nima, kamor bi glavo naslonil“ (Mat. 8, 20.). Bogatemu mladeniču Jezus govori: „Ako hočeš biti popoln, pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim in imel boš zaklad v nebesih; potem pridi in hodi za menoj!“ (Mat. 19, 21.). Koga sprejme v število svojih učencev? Le tistega, ki izpolni pogoj: „Noben izmed vas, kateri se ne odpove vsemu, kar ima, ne more biti moj učenec“ (Luk. 14, 33.). Učence razpošlje oznanjat evangelij z naročilom: „Zastonj ste prejeli, zastonj dajate. Ne jemljite si ne zlata ne srebra ne bakra v svoje pasove, ne torbe ne dveh sukenj ne obuval ne palice. Zakaj delavec je vreden svoje hrane“ (Mat. 10, 8—10.). Vse svoje učence opominja: „Prodajte, kar imate, in dajte vbogajme. Napravite si mošnje, ki ne ostaré, zaklad v nebesih, ki ne poide“ (Luk. 12, 33.).

Na podlagi evangelija je Frančišek tako-le sodil. Jezus je z besedo in zgledom zahteval, naj se njegovi pravi učenci odpovedo slehernemu zemeljskemu imetju. Tako posamezni, kakor celota. Še celo izrazi „osebna in skupna lastnina“ so svetniku tako tuji, kakor tudi evangeliju niso lastni. Evangelijski nauk o uboštvu se je dobesedno in jasno glasil: Razlasti se popolnoma, siromakom v korist.

Kakor je Frančišek evangelijsko uboštvo razumel, tako je isto v vsej strogosti tudi izpolnjeval. Karkoli bi sploh mogel imeti, je dal siromakom. Kar je oče Peter Bernardone zahteval, mu je vrnil; obdržal je le spodnjo obleko. Nato je kot miloščino sprejel puščavniško haljo. Pa tudi to je zamenjal z „evangeljskim“ odelom, brž ko je slišal, kako je Jezus razposlal učence. „Od začetka svojega redovnega življenja pa tja do smrti Frančišek ni imel prav nič drugega, kakor zakrpan habit,

vozlico ter hlače.“ Tako je siromaštvo svojega duhovnega očeta označil Tomaž Čelanski.

Dve leti pozneje je sklenil tudi Bernard Kvintavaljski, da hoče vse svoje premoženje razdeliti ubogim ter posnemati Frančiška v načinu življenja in obleki. Poprosil je svetnika k sebi in mu dejal: „Nekdo je uporabljal premoženje, ki mu ga je podaril Gospod, pa naj bo že večje, ali manjše, nekaj let. Zdaj ga noče več ohraniti. Kaj naj ž njim naredi?“ Frančišek je odgovoril, naj ga vrne Gospodu, ki mu ga je bil dal. Nato Bernard: „Brat, Gospod mi je naklonil zemeljske dobrine. Iz ljubezni do njega bi jih rad razdelil. Ti pa določi, kako.“ Prosila sta duhovnika, naj jima trikrat odpre evangelij. Vsakikrat sta čitala Gospodov poziv, naj se učenci odtuje vsaki lastnini. Bernard je opomin razumel. Prodaj je vse svoje premoženje, razdelil izkupiček asiškim siromakom ter se tako evangelijsko oblekel, kakor Frančišek. Enako je prišel v red tretji tovariš, Peter Catanii.

Vsak nov tovariš, ki je prosil za sprejem v red, je moral prehoditi isto pot. Zato je Frančišek kaj lahko v svoji oporoki izpovedal: „Tisti, ki so bili prišli, da bi pričeli tako živeti, so dali vse, kar so mogli imeti, siromakom; zadovoljili so se z enim habitom, ki je bil — kakor so že pač hoteli — znotraj in zunaj zašit, z vozlico in hlačami. Drugega nismo hoteli imeti.“ Celo redovno življenje je bil prepričan, da je bila evangelijska beseda: „Ako hočeš biti popoln, pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim in imel boš zaklad v nebesih; potem pridi in hodi za menoj!“ (Mat. 19, 21.) zanj in njegove pravo razodetje. Zato ni nehal opominjati, da jo mora vsak, ki stopi v red, tudi izpolniti. Res je v red samo take sprejemal, ki so se svojemu imetju popolnoma odrekli in ničesar zase ohranili. Vse to pa zaradi evangelijske besede. Hkrati tudi, da se ne bi kdo nad njimi vsled pridržanega premoženja, spotikal.

(Dalje prih.)

ANTON DE WALL — P. EVSTAHIJ:

Mali umetnik v katakombah.

Povest iz četrtega stoletja.

Tretje poglavje.

(Nadaljevanje.)

Damaz je bil trezen in resen mož, zato je vsako novo misel, naj je še tako vabljivo nastopila, sprejel s hladno premissljenostjo; kljub temu pa je vendarle sklenil, da bo poslej pozoren na dečka in da hoče tudi z njegovimi starši govoriti o izobraževanju njegove umetniške nadarjenosti.

Ko sta se vozila nazaj v mesto, je Dionizij z odkritostjo otroške nedolžnosti razodel zraven globoke pobožnosti tako nenavadno velenadarjenost, da ni bil Damaz radi tega nič manj osupel, kakor nad lepo uglajenostjo, s katero je deček, plemenito izolikan po svojem očetu, nevede vedno odgovarjal v izbranem jeziku in malodane v klasični — vzorno dovršeni — latinščini.

Ko sta se obadva peljala skozi mestna vrata, se je že zmračilo, in tako sta tedaj videla vsepovsod slavnostno razsvetljavo, s katero so kristjani slavili in radostno obhajali svojo osvoboditev izpod trdega jarma ter zatiranja Julijanove vlade. Pač je bila tu in tam še kakšna palača,

ovita v mračno temino; toda zraven je bila večina hiš do poslednjih koč kar najbolj praznično slovesno razsvetljena. Na vratinih okrajkih in na okenskih zidcih ali napuščih so gorele v dolgih vrstah glinaste svetiljke;¹⁶⁾ večje stene so bile okrašene s križem, ki so ga narejale lučke, ali pa z Gospodovim okrajšanim imenom; plamenice in z ognjem napolnjene skodelice so prasketale na visokih strehah. Gruče molivcev so korakale po cestah; pred njimi je šel križ, posejan z lučkami; krščanski verniki so prepevali psalme in svete pesmi. Dionizij je vse to gledal in poslušal s tako živim veseljem, da je Damaz smehljaje se dal svojemu vozniku — auriga — povelje, naj vozi po stranskih potih skozi več ulic k domačemu stanovanju svojega tovariša.

Tudi Dionizija je bila dala svojo hišo bogato razsvetliti, in že od daleč je dečko — žareč od veselja — na to opozoril Damaza.

Dionizij je vstopil skozi jasno razsvetljeno vhodišče ter stekel naprej, da bi svojim staršem naznanil visokega gosta, ki pravkar pride na obisk; nato pa je odšel — kakor mu je bil Damaz naročil — v svojo sobico, da bi na svojo voščeno tablico narisal novo podobo, ker mora višji dijakon med tem govoriti sam ž njegovimi starši.

Furij je vedel vnaprej, da bo njegova soproga izkoristila ugodno priliko, katera ji je pripeljala Damaza kot zaveznika, zato je bil sklenil, da se hoče na vsak način izogniti razgovoru o svojih načrtih glede svojega sina. Nemalo ga je iznenadilo, ko je Damaz, brž ko se je vsedel, pričel govoriti:

„Prišel sem, plemeniti Furij, da bi častital tebi in tvoji soprogi zaradi vajinega sina, čigar pobožnost in pa nadarjenost poznata vidva bolje nego jaz; pa vendar menim, da sem v njem odkril talent, ki je njegovim staršem pač še nepoznan.“

„Hm! Talent, ki naj bi bil nama še nepoznan?!“ je zategnjeno povprašal vitez, ki je začutil in zaslutil nove težkoče za svoje načrte. Obenem je kar najbolj dostojanstveno in resnobno pogledal, dvignivši glavo, naslonil se je na svoj naslonjač, poln pričakovanja je uprl svoje oči nepremično na dijakona.

„Izenadil sem ga,“ je nadaljeval Damaz, „ko je na steno zraven groba svojih bratcev z žebljem vrazil padec Jupitrovega kipa. Kakor je bilo delo samo na sebi okorno, je pa vendar, zlasti kot prvi poskus, razodevalo rojenega umetnika, in nadaljni svetopisemski prizori, s katerimi je na moje povelje okrasil grob na okoli, so me le potrdili v mojem mnenju.“

„Tak tako, umetnik?!“ je odgovoril Furij ter se nemirno presedal na svojem stolu sem in tja, dočim se je nevede igral s konico svoje brade. „Mi imamo med svojimi predniki le vojskovodje in državnike... hm, i no... Kajne, razsvetljava po mestu je kar se da sijajna, in dečko je pri pogledu na vso to radost gotovo poln navdušenja deklamiral besede Ciceronove, s katerimi pričinja — po rešitvi domovine — svoj tretji govor zoper Katilino: Rempubicam, Quintes, vitamque omnium*“

Dionizija je z ozirom na višjega dijakona prekinila svojega soproga, ki bi bil gotovo navedel nekaj strani iz govora. Pripomnila je:

¹⁶⁾ Velika množica glinastih svetilk, katere pri izkopavanju neprestano prihajajo na svetlo, je v prvi vrsti služila za takšne javne razsvetljave. Umetelni črt starih Rimljanov, ki je celo v dobah propadanja še celo najneznatnejše hotel videti okrašeno s slikami, je tudi na le-teh svetilkah upodobil v krščanski dobi najraznovrstnejše pomenljive znake, podobe in celo svetopisemske prizore.

* Ljudovlado, kviriti, in življenje vas vseh... (vidite sebi ohranjeno in povrnjeno). — Kvirit (lat. Quiris, itis, m.) Rimljan kot meščan ali državljan.

„Otrok je bil ves iz sebe od velike radosti, ko se je opoldne vrnil domov ter mi pripovedoval, kako je zdaj s padcem kapitoljskega Jupitra zrušeno vse poganstvo, in razumem, kako je to navdušilo mojega Dionizija, da bi narisal prizor na grob svojih bratcev in sestrice.“

„V resnici je ta dogodek dalekosežnega pomena,“ je Furij naglo posegel vmes, da bi vendar omejil pogovor na današnje slovesnosti. „Paladij*) češčenja poganskih bogov onečaščen in pokončan, podoba najvišjega izmed izmišljenih bogov razbita: ali bi moglo kaj naznaniti boljše in bolj pomenljivo zmagoslavje Kristusovo?!“ „Uprav ta sijajna bodočnost,“ je Damaz nadaljeval, „ki jo zmaga križa započenja za Cerkev na vseh področjih, bo tudi krščanski umetnosti nudila nesluteno polje veličastnega delovanja. Zdaj je samo treba najti in izobraziti sposobne nadarjene može, ki bodo tukaj, na tem poprišču v službi svete Cerkve ustvarjali neminljiva dela v čast božjo in tudi v slavo lastnega imena.“

Vitez je uvidel, da se ne more dalje izogibati, in že je hotel o svoji nameri naravnost izjaviti, kar plane v sobo Dionizij in pokaže, žareč od veselja, svojo novo podobo, ki jo je bil vrazil s črtalnikom na voščeno tablico.

Bila je podoba mrtvoudnega, kateri, ozdravljen od Gospoda, odnaša svojo posteljo; take vrste upodobitev je bila zelo priljubljena pri starih kristjanih, deček pa jo je zasnoval na povsem nov način. Zakaj, dočim nam slike v katakombah in izsekani kipi na kamenitih krstah kažejo ozdravljenega vedno od strani upognjenega pod bremenom svoje postelje, je deček svojo risbo razložil z vprašanjem na Dionizijo: „Kajne, mamica, kako je mož tekel in od veselja poskakoval! Zato se mu je postelja, sicer težka, zdela prav lahka; z eno roko bi jo mogel držati.“

„Toda,“ je povprašal Damaz, „zakaj pa si si izbral prav ta čudež?!“

„I, saj je to, častitljivi oče, znak Rima, ki je tako dolgo ležal bolan na neozdravljivi bolezni praznoverja, dokler ni prišel Gospod in mu zaklical: „Vstani!“ Zato je zdaj vse mesto tako polno veselja.“ — Dionizija je pritisnila dečka na svoje srce, ne da bi izrekla besedico.

Damaz je pravkar hotel spet poprijeti besedo, ko se Furij z očito stroгим glasom in povdarkom obrne k svojemu sinu ter izjavi: „Bojim se, da si danes pozabil, naučiti se na pamet svoj novi naloženi odstavek iz zlatega Ciceronovega govora *contra Verrem*.*) Tvoji predniki,“ je dodal ter po strani pogledal najvišjega dijakona, „niso bili slikarji ali kiparji, temveč govorniki, državniki in poveljniki.“

„Naučil se bom dane naloge, še preden pojdem spat,“ je odgovoril deček vzdihovaje.

„Tak poljubi roko častitljivemu gospodu in pojdi takoj k svojim knjigi!“

Ko je odšel Dionizij, pokoren povelju svojega očeta, je Furij odkrito obrazložil svoje namene, in dočim se je zahvalil za vse dobrote, izkazane dečku v patriarhiju,*) je končno izjavil, da se Dionizij o pričetku novega šolskega leta več ne povrne tja, temveč da pojde že jutri v šolo retorja Marija Viktorina.

*) Paladij (lat. *palladium* iz gršk. *palladion*) = varovalo, branilo. Prvotno *Palladion* = kip *Pallade Athene*.

*) Zoper Vera. — Gaj Kornelij Ver (lat. *Verres*) je upravljal provincijo Sicilijo ter jo nesramno odiral, prisvojil si je veliko vsakovrstnih umetnin in tako oškodil državljanec. Zato je Ciceron naperil tožbo zoper njega, l. 70 pred Kristusvim rojstvom. Takrat je imel slavni rimski govornik in državnik svoje znamenite govore zoper Vera.

*) Patrijarhij (lat. *patriarchium*) = cerkvena šola na dvoru sv. očeta.

Zaman je višji dijakon razvijal nade, ki se nudijo dečku v službi svete Cerkve in umetnosti, zastoj je obnovljala mati svoje ugovore: Furij je ostal pri svojem sklepu. Oropan lepega upanja je Damaz zapustil vitezovo hišo. Dionizij še nikoli ni imel tako veliko truda, da bi se odmerjene naloge naučil na pamet, kakor ta večer. Vedno so stali pred njegovo dušo dogodki današnjega jutra, njegove podobe v katakombah, pogovor s častiljivim višjim dijakonom in pisana razsvetljava ulic na večer; nato se je spet spomnil na strogo besedo svojega očeta, z obema rokama se je prijel za glavo, da bi zbral razkropljene misli. Prvič se mu je zazdel „zlati govor“ Ciceronov neznosno nizek. Naposled se je vendar naučil na pamet naloženi odstavek; toda oče nikakor ni bil zadovoljen s prednašanjem, ki je bilo brez vsakega zanosa in brez vsake vneme, in končno je poslal dečka spat ter mu obenem izjavil, da ga pošlje jutri v drugo šolo, k slavnemu učitelju guberništva Viktorinu, kateri ga bo izobrazil za popolnega govornika. Kakor strela je to naznanilo zadelo Dionizija. Da bo moral zapustiti patrijarhij, da ne bo smel nič več peti z ostalimi lektorji papeške šole v zboru pri božji službi: vse to se mu je zazdelo neznosno, še veliko neznosnejše pa to, da bo moral obiskovati poduk takšnega novega učitelja, kateri, kakor Dionizij ve, niti kristjan ni.

Kako je bil zmerom v sveti pobožnosti poslušal svojo mater, če mu je pripovedovala, kako ga je darovala Gospodu, kako ni nič več njena lastnina, pa tudi ne sam svoj, temveč da je popolnoma in za celo življenje last ljubega Boga, odločen za sveto službo njegovo. In zdaj naj bi bila ta zaobljuba prelomljena?! In kaj, če bi potem Bog takoj zdaj poslal smrt, enako kakor sta zgodaj umrla njegova bratca?!

Noč mu je potekala med jokom in molitvijo, ne da bi bil Dionizij zatisnil oko. Ko je tedaj proti jutru narava uveljavila svoje pravice, so pa njegovega duha v spanju spet obletavale njegove podobe; toda zdaj so bile naslikane v prekrasnih barvah in z zlatom na pergamentne liste, ali pa izklesane v mramor na kamenitih krstah in oltarnih podstavkih, in prijazno se smehljaje je stal poleg višji dijakon Damaz ter ga spodbujal, naj nadaljuje. — — —

Če bi se bil takoj prebudil, bi bil videl zraven postelje stati svojo mater, kako je s pogledom nad vse zaskrbljene ljubezni zrla na svojega sina, in potem spet dvignila oko, s solzami porošeno, proti nebu v prisrčni molitvi.

Dionizija je nepopisno trpela zaradi odločitve svojega soproga. Cesar Julijan je bil iz vseh javnih šol izgnal krščanske učitelje ter nastavil zgolj poganske profesorje; in le-ti so vse storili, da bi pri svojih učencih izruvali vsak krščanski spomin, tako v veri kakor v obnašanju. Zato se je bilo med učečo mladino razpaslo strašno razuzdano življenje. In zdaj naj bi Dionizija svojega sina pustila iz varnega ovčjaka patrijarhija med te volkove?! — — Tudi v najbolj ugodnem slučaju, recimo, da bi deček in mladenič v vseh teh nevarnostih ohranil nepoškodovano verstvo in čednost, kako težke preizkušnje bi ga v tem slučaju čakale, kako mnogo zasmehovanja in preganjanja od strani njegovih sošolcev dan za dnem! — In ako bi ostala njegova duša stanovitna, ali je njegovo že itak rahlo telo kos takšnim notranjim bojem in bridkostim?! In nato kasneje vse neštevilne nevarnosti javnega življenja, katere so bile neprimerno večje nego danes, takrat v razmerah, ki so bile še v mogočem zastrupljenju od poganstva, tako v načelih kakor v ravnanju! Toda kaj

naj pač mati stori, kaj drugega more storiti nego moliti, kaj pač kakor oborožiti se z nadnaravnim orožjem, da bi poslej še bolj kakor dozdej bila vidni angel varuh svojega sina?!

P. GVIDO:

Bogoslužje v družini.

Doba po Veliki noči.

Od tretje nedelje po Veliki noči dalje nas pripravlja sv. Cerkev na Vnebohod Gospodov in na binkošne praznike. Evangeliji teh nedelj so vzeti iz poslovilnih govorov Jezusa Kristusa pri zadnji večerji. Opozarjajo nas na cilj, ki ga moramo s svojim življenjem doseči, na težave, ki nas čakajo na našem življenjskem potu, pa tudi na tolažnika in pomočnika, ki nam je obljubljen — na Svetega Duha. Peto nedeljo nam priporoča Cerkev, naj se poslužujemo velikega sredstva zveličanja, molitve v imenu Jezusovem. Toda ne opozarja nas samo, ampak kot dobra mati nas prime za roko ter nas v prošnjih dnevih pelje v procesiji v božjo naravo, da bi se združeni z njo vadili v skupni in stanovitni molitvi ter prosili Boga za vsakdanji kruh.

Ako kdaj, so prošnje procesije pravi blagoslov za današnje človeštvo, ki se nahaja v pomanjkanju in trpljenju. Povsod kamorkoli pogledamo, vidimo na ta ali oni način grozo socialne bede. Ta beda stoji pred bari in kavarnami in gostilnami in nočnimi lokali in zre polna očitanja v ljudi, ki se razposajeno vesele pri pijači in izbranih jedeh. Ta beda stoji pred širokimi izložbenimi okni, kjer se lesketajo biseri, dragoceni kamni in zlati izdelki, njene oči gore in ustvarja si lastne misli. Ta socialna beda, ki prihaja iz vlažnih in nezdravih stanovanj in se razodeva v pomanjkanju najpotrebnejše hrane in obleke, to socialno vprašanje sledi politikom in odgovornim možem korak za korakom, preganja jih neprestano ter zahteva od njih nujne odpomoči. Sreča nas sredi polja, ki ga obdeluje poljedelec, sreča nas na trgih, cestah in v vsaki hiši. Vsakega človeka spremlja po njegovih potih. Vsak košček kruha, ki ga zauzijemo, vsako zabavo in vsako veselje, ki si ga privoščimo, presoja socialno vprašanje kritično in strogo.

Toda, ali ni mogoče socialnega vprašanja rešiti? Veliko in mnogo se v tem pogledu dela; na vseh straneh se socialno čuteči ljudje trudijo, da bi socialni bedi odpomogli. A na enega pozablja današnji svet, na Njega, ki edini more socialno vprašanje vsestransko rešiti — na Kristusa. „Daj nam danes naš vsakdanji kruh“, tako nas uči moliti in nas spodbuja, da naj v duhu te prošnje pomagamo olajšati socialno bedo.

Kristus nas uči moliti: „Daj nam danes naš vsakdanji kruh“. Nas — to je odmev tiste besede, ki jo je izgovoril Bog v začetku zgodovine človeškega rodu: „V potu svojega obraza uživaj kruh“ (1 Mojz. 3, 19.), spominja nas na besedo apostola: „Kdor ne dela, naj tudi ne je“ (2 Tes. 3, 10. 11). „Naš kruh“ pomeni tedaj: gospodarske dobrine moramo zaslužiti, pošteno in marljivo, v kolikor pripuščajemo človeške moči. Vztrajno delo da človeku pravico do gospodarske posesti in uživanja za življenje potrebnih stvari. Samo vestno in pravično pridelan kruh je v resnici naš kruh, na katerega lahko položimo svojo roko.

Beseda „naš“ je boj proti vsakemu brezdelju in postopanju, proti vsakemu dobičku, ki si ga človek pridobi brez dela in truda. Beseda

„naš“ je trajna, sveta obsodba gotovih nenravnih razvad v trgovskem življenju, brezsrčne konkurence in divje špekulacije. — Beseda „naš“ je trajna obsodba raznih družb, ki se sklepajo z namenom, da obvladajo trg, da nakopičijo za življenje važne in potrebne stvari, da ustvarjajo umetno življenjske potrebščine, svojevoljno diktirajo cene, jih dvigajo z namenom, da dosežejo velikanske dobičke na škodo gospodarsko šibkejših. Tuj kruh!

Ne, — vse to ni „naš“ kruh, pravično zasluženi, pridelani kruh, ampak je tuj kruh, tuje premoženje, ki ne more obstati pred sodiščem Kristusovega nauka. Je kruh, pridobljen s poseganjem v tuje žepe, z vlomom v tuje pravice, z vpadom v tujo last; kruh, ki se ga drže solze in kri in kletve izkoriščanih. Tuj kruh, ki ga obsoja prošnja: „Daj nam danes naš vsakdanji kruh.“

Naj nas križev teden, ko prosimo Boga blagoslova za polja in človeštvo, vodi k zavesti, da tvorimo vsi ljudje pod vodstvom najvišjega družinskega Očeta velikansko in veličastno družino, božjo družino, velikansko bratstvo in zato tudi v svojem gospodarskem življenju božje skrbstvo in božje gospodarstvo. In dobrine tega božjega gospodarstva niso dane le zato, da bi jih rabili in uživali samo nekateri oblagodarjeni ljudje, ampak za prehrano in preživljanje vseh, vseh, ki imajo enega in istega Očeta v nebesih. Dobrine zemlje so velikanski zaklad, ki ni določen samo za nekatere parasite-zajedavce, ampak za vse otroke božje, za skupni blagor.

Ta namen nebeškega Očeta in ta njegova zamisel pa se bo le tedaj ostvarila, ako pomagajo oni, ki žive v gospodarskem izobilju, tistim, ki so gospodarsko šibki in jim priskočijo na pomoč. Kakor puste v prirodi tla, ki so prenasičena z mokroto, to, česar ne potrebujejo, sosednji in izsušeni zemlji, kakor prepusti rastlinica moči in soke zemlje, ki jih ne rabi, svoji sosedji, tako mora tudi v zemeljskem božjem gospodarstvu veljati načelo, da pomagajo tisti, ki jim preostaja v gospodarskih dobrinah, onim, ki jim primanjkujejo najpotrebnejše stvari. „Daj nam naš kruh.“

Zoper božjo voljo je, ako so soki, ki so nakopičeni v organizmu božje družine, preko mere zbirajo samo v posameznih udih, medtem ko drugi hirajo in umirajo. To je greh zoper prošnjo: „Daj nam naš kruh.“ Besedica „nam“ vsebuje tedaj zelo resen opomin in jasen nauk o socialnih dolžnostih in nalogah lastnine. Ob sebi umevno je, da se ta nauk ne dotika in ne prevrača pravice do pravično pridobljene zasebne lastnine, katero priznava krščanstvo kot prirodno in božjo pravico in jo brani zoper vse zasebni lastnini nasprotni smeri z nepreklicno božjo postavo: „Ne kradi!“

Vkljub vsej načelni branitvi pravice do zasebne lastnine pa je treba poudariti: Lastnina ni neomejena, svojevoljna pravica z vsestransko prostostjo, ampak je z njo združena tudi dolžnost, težka odgovornost pred Bogom in vestjo. Lastnina nalaga obveznost, da človek služi človeštvu, da se praktično ozira na skupnost in skupno blaginjo, da zagotovi gospodarsko preskrbo skupnosti, da zagarantira socialni mir in socialno enotnost, da torej v danem slučaju po možnosti podpre gospodarsko zaostale. Vse to vsebuje prošnja: „Daj nam naš kruh!“ Lastnina nima samo pravic, ampak ima tudi dolžnosti do skupnosti.

Ko bomo šli križev teden v procesiji, zbrani kot sinovi in hčere enega in istega Očeta, ki je v nebesih, si osvojimo te misli, da bomo tudi v vsakdanjem življenju mislili in delali kot člani velike božje družine na zemlji.

je praznik razodetja večnega kraljevanja Kristusovega, ki je na ta dan zasedel prestol, ki mu pristojajo. Kot zmagovavec se vrača Gospod nazaj v nebo. Kot zmagovavec nad grehom, kot zmagovavec nad smrtjo in peklom. „Použita je smrt v zmago! Smrt, kje je tvoja zmaga! Smrt, kje je tvoje želje?“ Ker je Kristus glava svojega mističnega telesa, Cerkve, smemo in moramo tudi mi kot udje tega telesa svoje prihodnje povečanje v upanju pričakovati. Temu upanju in hrepenenju pa mora odgovorjati tudi naše življenje: „Iščite, kar je zgoraj, kjer je Kristus, sedeč na desnici božji.“ S sv. Cerkvijo bomo prosili, naj nam Bog milostno dodeli, da se bomo rešili iz sedanje nevarnosti in dospeli v večno življenje. Da bomo to življenje dosegli, živimo kot dobri kristjani, kot zvesti učenci Jezusovi; hodimo za Kristusom na zemlji, da bomo v večnosti sledili božjemu Jagnjetu! Sedanje življenje je samo predigra pravega, večnega življenja. „Sezi po večnem življenju, za katero si bil poklican!“ (1 Tim. 6, 12.) — Preprost, a pomenljiv obred nam ponazoruje Odrešenikovo slovo od zemlje: po evangeliju se ugasne velikonočna sveča.

Liturgija šeste nedelje po Veliki noči, ki je že prehod k binokostnemu prazniku, pretresljivo izraža hrepenenje po povečanjem Zveličarju, a tudi upanje v Svetega Duha, ki bo prišel in napolnil svoje srčnostjo mučeništva, spoznavanja in priznavanja sv. vere. Na binokostno soboto so v prvih časih krščanstva prejeli zakrament sv. krsta vsi tisti, ki niso mogli biti krščeni za velikonočne praznike. Zato se tudi to soboto blagoslavlja krstna voda po nekoliko skrajšanem obredu. Opomin za nas, da se spominjamo svojega krsta, kjer smo prvič prejeli Svetega Duha in postali nove stvari.

P. Č.:

Vseučiliški profesor — tretjerednik.

(Nadaljevanje.)

„Kadar bom molčal, se ne bodo odstranili; kadar bom govoril, bodo na me pozorni; kadar bom to in ono razlagal, bodo prste na usta polagali.“

(Modr. 8, 12.)

Profeſor v Paviji: Vsaj za hip smo se pomudili pri tisti odlični čednosti, ki je tako prečudno ožarjala celo Kontardovo življenje. Zda pa mladega moža spremljajmo v njegovem znanstvenem delovanju.

Kakor že vemo, je ustanovila pavijska juridična fakulteta s pomočjo vseučiliškega konzorcija stolicu za rimsko pravo, ali romanistiko. Na častno mesto je bil poklican naš Kontardo Ferrini. Dne 24. januarja 1884. je pričel za rednimi predavanji. Razlagal je vire rimskega prava. Hkrati je predaval tudi rimsko kazensko pravo.

Ze ob nastopnem predavanju (19. januarja 1884.) so akademiki svojega mladega profesorja vzljubili. Ne samo hipno. Vedno in povsod so ga odkrito spoštovali. Čim bolj so spoznavali njegovo svetniško življenje ter obsežno in globoko učenost, tem bolj so mu bili iskreno vdani.

Kontardo Ferrini je znal zajeti razum in voljo svojih sluſateljev. Najprej razum. Bil je v svoji stroki temeljito izobražen. Zato so bila njegova predavanja ne samo strogo znanstvena, ampak tudi jasna in močno

umljiva. Potem tudi voljo. Prepričan je bil o nujni zvezi med pravom ter
nравnimi in krščanskimi načeli. Presojal je pravo tudi z vidika tradicije.
Upošteval je zgodovino, ki ga je učila, kako je medsebojne odnose ustvar-
jal in izpopolnjeval živ človek. Zlasti pa je v razvoju pravnega življenja
vedno gledal Njega, ki modro in ljubeznivo vodi posameznika, kakor
tudi ureja družine, narode in države.

Hodil je od hiše do hiše s skodelico v roki... Str. 152.

Kako so presojali profesorja Ferrinija njegovi slušatelji, razberemo iz sledeče izjave. Profesor Ludovik Segré je kot visokošolec tri leta po-
slušal Kontarda Ferrinija. Svojega bivšega vseučiliškega profesorja je
tako-le ocenil: „Iz vseh Ferrinijevih predavanj je izzvenela silna poklicna
vnema. Ljubili smo moža, ki je vsakemu dijaku tako sočutno in hitro
pomagal. Občudovali smo neugnanega kulturnega delavca. Še zapazil ni-
sem, kako me je njegova osebnost vpeljala v resen študij, ki se je v njem
sam polagoma telesno izžrpal. Vem, da sem se močno trudil, kako naj bi

se velikemu Ferriniju izkazal vsaj nekoliko hvaležnega.“ Podobno so mislili o profesorju Ferriniju tudi drugi.

V Mesini. Leta 1885. je rimska vlada obnovila nekdanje slavno vseučilišče v Mesini. Klicali so tja doli na Sicilijo priznane veščake. Povabili so tudi pavijskega docenta Kontarda Ferrinija. Moral je biti izredna učna moč. Le tako je bilo mogoče, da je že v prvih treh letih znanstvenega delovanja zaslovel. Ferrini je častno ponudbo sprejel. Težko je sicer zapustil tovariše, nelahko akademike. Toda, uverjen je bil, da ga na novo službeno mesto vodi tisti Gospod, ki ga je pripeljal na prvo. V tej zavešti se je ločil od Pavije prve dni marca leta 1887.

V Mesini je predaval o pandektah, ali o tistem delu velikega zakonika cesarja Justinijana, ki vsebuje zbirko izjav in postav najodličnejših pravonancev. Akdemiki se niso mogli sprva zanj kar nič ogreti. Sodili so, da je le prestrog. Umevno. Manjkalo jim je podlage. Kakor hitro so pa vrzeli izpolnili ter čutili njegovo skoraj skrupulozno pravičnost, so se mu srca slušateljev na stežaj odprla. Ferrinijevo delo in njegovo priljubljenost nam lepo oceni odvetnik Cristafulli. Nekako tako-le pravi: „Predavanj mojega odličnega profesorja ne morem pozabiti. Ne vem, kaj bi na njem bolj občudoval, ali globoko in jasno pojmovanje, ali prikupljivo predavanje, ali obsežno znanje rimskega prava, ali pa umevanje različnih jezikov. Njegov pouk je bil vedno tako mikaven, da sem tudi po dovršenem študiju še vedno hodil Ferrinija poslušat. Ne morem izraziti, kako je bil s svojimi slušatelji prečudno dober in plemenit. Skoraj vsak dan sem smel v njegovo stanovanje. Tam sem prebiral Justinijanov zakonik, ki ga je naš mlad profesor tako obvladal, kakor mož, ki je že leta in leta predaval romanistiko.“ Univerza v Mesini je bila takrat tako ugledna, kakor v 17. stoletju. Naš Ferrini ni bil med zadnjimi, ki so jo proslavili.

Ferrini je bil v Mesini kar zadovoljen. Toliko bolj, ker so ga tudi profesorji umevali. Zlasti profesor Nicotra. Isti duh vere in pobožnosti je prešinjal in spajal dvoje src. Evharistični Gospod je bil obema učenik in hran in moč nadnaravnega življenja. Blagoslavljal jima je tudi zunanje delo.

V Modeni. Ferrini je v Mesini za svoj predmet potrebno uredil. Menil je, da svojo stolico zdaj lahko prepusti drugi učni moči. Vedel je tudi, da ga želi oče v domače kraje ali vsaj bliže. Zato bi bil zelo rad prišel na vseučilišče v Bolonjo. Ni vspel. Pač pa sta ga vabili univerzi v Parmi in Modeni. Odločil se je za zadnjo. S privoljenjem prosvetnega ministrstva je v avgustu 1890. zapustil Mesino. Ne lahko. Novembra je rektor vseučilišča v Modeni, Josip Triani, iskreno pozdravil svojega novega profesorja, ki ga je univerza tako močno želela.

Kako je Kontardo Ferrini predaval na modenski univerzi? Nekako tako, kakor v Paviji in Mesini. Z isto vnemo za svojo stroko. S kar največjo ljubeznijo do akademske mladine. Oboje mu je vzdrževala ljubezen do Gospoda. Le način poučevanja je nekoliko izpremenil. Tudi to iz ljubezni do stvari in slušateljev. „Izkušnja me je poučila“, tako pravi sam, „da moram pri predavanju rabiti najbolj preproste izraze. Ako bi vedno navajal razne pisatelje in knjige ter se ukvarjal z malenkostnimi spornimi vprašanji, bi povzročil le zmedo ter onemogočil pravo umevanje. Moj pouk bodi jasen in pregleden.“ Kar je Ferrini sklenil, je tudi dosledno izvajal. Slušateljem v največjo korist.

Akademikom je bil iskren prijatelj. To so čutili pri izpitih. Zlasti manj nadarjeni. Pa tudi drugače. Veselilo ga je, ako so ga obiskovali.

Rad se je ž njimi izprehajal. Čas je porabil za razlago težje umevnih stvari. Ni čuda, da mu je bila mladina vdana. Umljivo pa tudi, da je bil profesor vesel mladih akademikov, ki so mu vse zaupali.

Tudi v Modeni je našel Ferrini moža enakega mišljenja in življenja. Bil je profesor Ludovik Olivi. Dvoje plemenitih src je družila evharistična Ljubezen. Olivi je v Modeni od leta 1889. dalje pa do svoje smrti (1911.) predaval narodno pravo. Bil je kar najboljši jurist. Z veliko vnemo je prebiral tudi bogoslovna dela. Po lastni izjavi zato, da bi mogel svoje življenje izpopolnjevati. Mogoče nihče ni poznal Ferrinija boljše, kakor Olivi. Smel je sodelovati pri prvih obravnavah za Ferrinijevo beatifikacijo. Res, sreča in veselje!

V Modeni je ostal Kontardo Ferrini štiri leta. Vse je bilo dobro; le kraj s svojo enoličnostjo mu ni ugajal. Kako vse drugače je bilo v Mesini! Kaj šele doma! Že kot velik prijatelj narave bi bil rad prišel drugam. Še vse bolj radi domačih, ki so si ga še bliže želeli. Gospod je vsem vstregel.

Ponovno v Paviji. Profesor, ki je v Paviji razlagal pandekte, je iz zasebnih razlogov prosil za premeščenje v Sieno. Za naslednika je kar sam predlagal našega Kontarda. Juridična fakulteta v Paviji je soglasno in z veseljem pritrčila. Ministrstvo prosvete je privolilo. Želje Kontardove in staršev so se izpolnile. V oktobru 1894. je prišel profesor Ferrini drugič v Pavijo. Ostal je tam do svoje smrti.

Na vseh univerzah so Ferrinija visoko cenili. Radi njegovega nemadeževanega življenja in silno globokega ter obsežnega znanja. Žadnje izpričujejo posebno njegova pisana dela. Vsaj nekoliko si jih bomo ogledali.

Že samo kot profesor, bi smel Kontardo Ferrini v nekem oziru govoriti z avtorjem knjige Modrosti: „Kadar bom molčal, se ne bodo odstranili; kadar bom govoril, bodo na me pozorni; kadar bom to in ono razlagal, bodo prste na usta polagali“ (Modr. 8, 12.). (Dalje prih.)

P. ROMAN:

Božje njive zore.

II.

Odkod smo, kam gremo, čemu živimo? In kako je znal pater zanimivo pripovedovati! Videlo se je, kako je vsak govor dobro premišljen, pripravljen. Vse polno domislekov je prepletalo vsako premišljevanje, da se je človeku zmeraj zdelo prekratko.

Zatem o molitvi. Zaneť še svoj živ dan ni slišala tako prepričevalno govoriti o moči molitve, o čudoviti sili, ki jo molitev ima v sebi, o sladkosti občevanja z Bogom. Čutila je, da se tukaj odpira nov svet veličasten, mogočen, tako ljub, tako resničen kot nobena stvar na svetu.

Dan za dnem je pila vase te nove misli, te nove podobe, ta ogenj besedi, ki je na svojstven način užigal in porajal življenje v duši.

Četrti dan je opazila, da tudi drugim vse to prinaša neko novo življenje milosti, vendar pa da povsem različno vpliva na posamezne.

Nekatere so znale razbrati iz vsega samo neko božan pred tem novim, nezaslišanim življenjem. Zdele so se ji take sestre kakor otroci, ki se v temni veži ne upajo stopiti naprej do solnčnega stopnišča, ki je na oni strani. Sklenila je, da vse to popiše z vsemi utisi vred, da bo za pozneje, za dneve žalosti, ki tudi morajo priti.

Da za tem solncem mora priti vihar — to ve Žanet, to pogumno srce in na ta vihar se pripravlja.

Žanet raste, Žanet je postala iz mladenke, iz otroka — žena.

In ta žena, ki je nevidno zrasla v nji, ki je postala vsa resna in vendar vso svežost ohranila, se je pripravljala z vso odločnostjo na delo v vinogradu Gospodovem. Zaslutila je prvokrat prostranost in obsežnost tega dela, ko je pater govoril o Gospodu žetve, ki išče delavcev.

Nato si je začela zapisovati vse glavne misli, ki jih je čula pri govorih.

Prvi dan.

Zapomnila sem si stavek iz sv. Avguština, ki me ni še nikoli tako prevzel kot danes. „Nemirno je naše srce in nepokojno, dokler ne počiva v tebi, o Gospod.“

Nemirno in nepokojno! Kako dobro sem čutila v sebi ta nemir in nepokoj. Saj ni bilo lahko pozabiti in menda popolnoma pozabila nikoli ne bom. In vendar, zdi se mi, da sem sedaj lažje pretrgala tiste vezi, ki so me tako blazno mučile. Bile so to sicer samo hrepenenče misli, hrepenenče želje. Tem sem sedaj dala slovo. Konec, konec. Zbogom mladostne sanje.

Drugi dan.

Kako je Bog moder, da vsa ta vprašanja o življenju, o večnosti, o plačilu in kazni, človeku vedno znova zastavlja. Saj drugače bi človek v svoji gotovosti postal lahkomišljen in samopriden. To ga obvaruje gnilobe in varljive gotovosti.

Popoldne je povedal sijajno priliko, ki je mene močno zadela.

Bil je nekoč plemič Leoninus, odličen po rodu, še bolj po zmožnostih. Dolgo časa je iskal družice za življenje. Naposled jo je našel. Tedaj si je dal sezidati grad, bajno lep in ves poln ugodja za telo. Nato je ženo k sebi vzel in je povabil prijatelje, da si ogledajo ta čudežni dom udobja in razkošja. Vsi so na moč hvalili njegovo iznajdljivost in žena poleg njega se je smehljala z očarujočim smehljajem. Tedaj pa se oglasi na vprašanje žene, kako njemu ugaja novi dom, nek star prijatelj, že sam v večeru življenja. „Dragi moj, le eno si pozabil, da daš zazidati vrata, ki bodo skoznje nesli ven tvojo mlado ženo ali tebe.“ Ta misel, kakor je enostavna in preprosta, vendar dobro povdari ničevnost vseh preveč svetnih želja. Žanet si je premislila, da za vselej — —

Tretji dan.

Samo Bog je velik — —

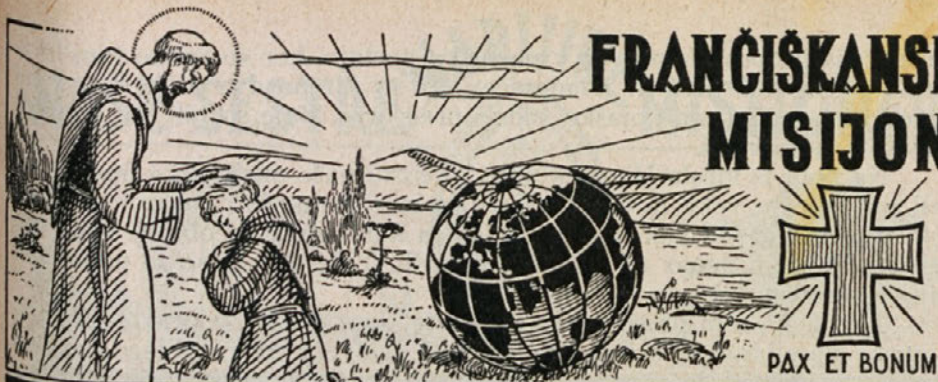
Velik v ljubezni, ki meja ne pozna, ne bregov, ne nestalnosti. Brez mene je in vedno zvest. Kaj je človeška ljubezen? Ali ni velika, skrivnostna, opojna, vsa koprneča in toliko obetajoča? Da, res! Toda sloni pa le na barvi oči, na barvi kože, na rožnatih licih in lepi postavi. Če to mine, kako redko ostane ljubezen. Koliko zapuščenih žena nosi svet, koliko prevaranih mož — to ve samo Bog.

Žanet, pomisli, da bi kdo tebe enkrat zapustil! Ne, Žanet je preponosna. Ali vse za vedno ali pa sploh nič.

Ludovik XIV. na mrtvaškem odru. Rekli so mu, da je solnčni kralj. Ko pa je stopil na prižnico veliki pridigar Massillon je dobri čas molče gledal mogočni katafalk, kjer je ležal mrtvi kralj in nato pričel svoj sloviti govor z besedami: „Samo Bog je velik!“

Velik si, velik si, o Bog, le moja uboga mladost je tako majhna.

FRANČIŠKANSKI MISIJONI

P. — O.:

P. Baptist Turk, apostolski misijonar na Kitajskem.

Kaj piše P. Baptist Turk?

(Nadaljevanje.)

Ko sem se vrnil v Hankow, sem iskal vplivno osebo, ki naj bi mi pomagala pri vladi doseči odlok, s katerim naj se naroči policiji v mestu Šin-kow, da takoj izprazni našo misijonsko hišo in se preseli drugam. Medtem sem pa izvedel, da se je mesto samo pritožilo proti ondotni policiji, češ da zahteva od meščanov samo živeža in denarja, ne stori pa ob času nevarnosti ničesar, ampak se vedno previdno in pravočasno umakne. Pritožba je uspela. Policija je bila odpoklicana in nam naša misijonska hiša nazaj izročena. Za varstvo mesta in okolice je vlada poslala oddelek vojske, približno 60 mož, ki so se pa nastanili bolj v sredini mesta.

Ker je bila misijonska hiša v Šinkowu zopet prazna, sem zahrepelel, da bi v najkrajšem času obiskal svoje kristjane in poskrbel vse potrebno za redno misijonsko delovanje. Pa me je zadržala grozna povodenj, ki je poplavlila tudi mesto Šinkow z vso okolico, uničila zoreča riževa polja in vse druge poljske pridelke. Tudi naša misijonska postaja je bila hudo poškodovana. Da bi preprečil popolno uničenje, sem se dne 2. septembra odpeljal s čolnom preko poplavljenih poljan in prispel v osmih urah na svoje misijonsko mesto. Ze površen pogled me je prepričal, da je cela misijonska naselbina močno trpela. Po danih navodilih našim paznikom, sem šel na povabilo vernikov pogledat njihova domovja, ki so bila skoraj docela opustošena. Ko sem na licu mesta preiskal ves položaj naše misijonske postaje in naših vernikov, sem se drugi dan po opravljeni sv. maši vrnil nazaj v Hankow, da sem o vsem, kar sem videl, poročal našemu apostolskemu vikarju. Od njega sem si izprosil sto kitajskih dolarjev za popravo misijonskega poslopja, drugih sto pa za potrebe naših obubožanih vernikov. Sto petdeset dolarjev sem pa še dobil od naše prokurature, ki je hranila milodare, ki ste mi jih poslali iz domovine.

Tako preskrbljen z najnujnejšo pomočjo sem se dne 11. septembra odpeljal z malim parnikom nazaj v Šinkow. Do tega dne ni bilo mogoče potovati s parnikom, ker je vse rabila vlada za prevoz vojakov na razna bojišča proti komunistom. Tudi to jutro nam je oboroženo vojaštvo za

nekaj časa prepovedalo uvoz v parniško postajo, ker so ravno tam izkrcavali okrog 100 mož in mladeničev, ki so jih po dva ali tri z vrvmi povezane odpeljali na vojaško sodno preiskavo. Baje so bili kot čolnarji v zvezi s komunisti.

Na potu iz mesta Hankow smo v bližini naše misijonske postaje videli na obrežju reke mrtvo moško truplo z zvezanimi rokami. Najbolj gotovo je moral biti kak trgovec, ki so ga komunistični čolnarji vjeli, mu pobrali blago in denar ter ga nato umorili. Taki slučaji so se ponavljali dan za dnevom.

Takoj, ko sem prišel na svoje mesto, sem začel s popravo naše misijonske naselbine. Ker sem imel dovolj delavcev na razpolago, so bila k misijonu pripadajoča poslopja v štirinajstih dneh za prvo silo popravljena. Ker sem s seboj pripeljal tudi učitelja za našo misijonsko šolo, smo s poukom takoj pričeli. Priglasilo se je nad trideset učencev: dečkov in deklic, torej vsi otroci naših vernikov. Poleg teh pa so prihajali v našo šolo tudi nekateri poganski otroci. To je nekoliko razdražilo učitelje ortodne paganske šole, ki so še isti dan pritrdili pred vratmi naše misijonske postojanke uradno potrjeni oklic, da bodo z 10. oktobrom pričeli s svojim rednim poukom. Meni in vernikom je bilo všeč, da so si za svojo šolo izbrali drugo, od nas bolj oddaljeno hišo. Vendar nismo bili gotovi, če nas bodo pustili v miru in nas ne motili v našem delu. Po mnogih drugih krajih namreč nastopa pogansko šolsko vodstvo zelo sovražno proti našim misijonskim šolam, posebej še proti veronauku.

Ves čas mojega bivanja v Šikowu so verniki pridno prihajali k sv. maši in skupni večerni molitvi. Te skupne molitve sem porabil za razlaganje katekizma in zlasti še za pripravo na dobro sv. spoved in sv. obhajilo.

S prvim dnem oktobra smo začeli pri sv. maši opravljati v naših tukajšnjih misijonih sploh vpeljana roženvensko pobožnost. Prvo nedeljo meseca oktobra (4. oktobra) smo še prav slovesno obhajali. Obhajali smo praznik našega sv. očeta Frančiška. Oltar smo lepo okrasili in razsvetlili. Pri pridigi med sv. mašo sem vernikom govoril o lepem zgledu našega velikega svetnika in ustanovitelja ter jim razlagal kako velikansko misijonso delo izvršujejo od njega ustanovljeni redovi zlasti prvi in tretji frančiškanski red. Priporočil sem jim vstop v Tretji red sv. Frančiška. Po končanem rožnem vencu so verniki peli lavretanske litanije, ki so bile zaključene z blagoslovom z Najsvetejšim. Pri povzdigovanju in med blagoslovom so zažigali bombarde z mogočnim pokanjem; brez streljanja ne mine tukaj nobena večja slovesnost. Vsa ta slovesnost naj bi bila spravna pobožnost za vse profanacije in oskrunjenja od strani komunistov ali vojakov.

Po sv. maši so prišli vsi verniki in novi šolarji, da se mi zahvalijo. Nekateri izmed njih, četudi sami siromašni in od povodnji skoraj uničeni, so mi prinesli razne darove. Ta njihova dobrosrčnost me je ganila, zato sem od svoje strani poskrbel, kolikor sem seveda mogel, da smo se skupaj vsi, stari in mladi, nekoliko pokrepčali in razveselili. — Popoldne smo imeli še skupno pobožnost sv. križevega pota. Večerna molitev je zaključila lepo slovesnost.

Tako sem v hlačnosti do Boga s povoljnim misijonskim uspehom in s primerno slovesnostjo praznoval na misijonki postaji Šinkow polu duhovnega veselja svoje trideseto godovanje praznika sv. Frančiška na Kitajskem.

(Dalje prih.)

NAŠE SESTRE **MARIJINE** MISIJONARKE

P. KRIZOSTOM:

Pismo,

s katerim so potrjene heroične čednosti božje služabnice **MARIJE ASUMPTE PALLOTTA**, Frančiškanke Misijonarke Marijine.

Dne 28. februarja je prebral tajnik kongregacije obredov Mons. Carinci v veliki dvorani konzistorija pred tronom sv. očeta Pija XI., v navzočnosti mnogih kardinalov, prelatov, duhovnikov, redovnikov in redovnic dekret o beatifikaciji in kanonizaciji služabnice božje Marije Vnebovzete Pallotta. Dekret se glasi:

V marcu l. 1904. je prišla sem v Vatikan pred noge Vašega prednika Pija X. blagega spomina, ponižna redovnica Marija Vnebovzeta Pallotta, Frančiškanka Marijina Misijonarka, da si izprosi z drugimi sestrami apostolski blagoslov, preden odpotuje v daljno kitajsko deželo, tisti čas še vso vročo radi krvi tisočev in tisočev kristjanov. Ta misijonarka Jezusa Kristusa, ki je odšla z junaško dušo potrjena z besedo in blagoslovom Vašega prednika, prihaja danes v duhu pred Vaš tron, da bi blagovolila Vaša svetost blagosloviti njen spomin s tem dekretom.

Nehote mi stopa v spomin evangelijska beseda: „Kdor se ponižuje, bo povišan.“ Ne more biti drugače, kot da je dvignjen zelo visoko tisti, ki je bil po Jezusovem nasvetu vedno na zadnjem mestu. Ponižnost je karakteristični znak naše nedolžne device, ki je v malo letih dovršila dolgo dobo življenja. Opiraje se na ta najzanesljivejši temelj in vsa skrita v Kristusu, je dospela z vso gotovostjo do heroizma vseh čednosti.

Rojena je bila v mestu Force, v montalski škofiji v Markah dne 20. avgusta 1878; dan pozneje je bila krščena in je prejela ime: Asumpta, Maria, Liberata. Njeni starši so bili Alojzij in Evfrazija Casoli.

Dve leti stara je prejela zakrament sv. birme. Darovi sv. Duha, vlti v deključino dušo, so bili rodovitni, zakaj klice čednosti so začele v njej poganjati zelo zgodaj in so že v naprej jasno kazale, kakšno popolnost življenja da bo dosegla.

Ko je z dvanajstim letom pristopila prvič k sv. obhajilu, je žrtvovala svoje srce brez pridržka svojemu nebeškemu Gostu in vero, ki jo je takrat Kristusu zaprisegla, je ohranila neoskrunjeno do smrti.

Da bi pomagala svoji rodbini iz gospodarskih zadreg, je bila primorana posvetiti se delu na polju in ročnemu delu doma. Sijaj nedolžnosti te pobožne deklice je bil tako mogočen, da je zadostovala že samo njena navzočnost in utihnili je vsaka manj spodobna beseda, celo v ustih najsurovejših delavcev. Noč in dan je molila in krotila je svoje telo s tem, da je preklečala v molitvi dolge ure pred najsv. Zakramen-

tom, odkar je bila na svetu. Želeč se popolnoma posvetiti nebeškemu Ženinu, je stopila v kongregacijo sester frančiškank misijonark Marijinih, in potem ko je končala leto preizkušnje v novicijatu Grottaferrata blizu Frascatija, je napravila začasne obljube kot ponižna sestra v Rimu

Marija Asumpta Pallotta F. M. M.

v cerkvi sv. Helene, slovesne obljube pa v Florenci. „Svetnica hočem postati,“ to je bil njen najtrdnjši sklep; in kako je bila zvesta svojemu sklepu, je pač jasno razvidno iz aktov tega procesa. Deklica je bila tako ponižna, da je celo samo sebe prezirala: bila je zelo vesela in se je celo

zahvaljevala, kadar jo je kdo brez vzroka posvaril in je odkrito priznala, da je tako svarilo zaslužila. Dalje se je blestela v njej prirojena priprostost, najpopolnejša pokorščina, vroča ljubezen do Boga in do bližnjega, globok strah pred vsakim, tudi malim grehom, mirna, tudi v neprilikah vedno jasna duša, nepremagljiva potrpežljivost, neoskrunjena deviška čistost. Sv. Hijeronim pravi (Pismo 15. Pavlu in Evst.) „Biti angel je sreča, toda biti devica je čednost. Zares, živeti v telesu izven telesa, ni zemsko življenje, ampak nebeško.“ In da njeno življenje ni bilo zemsko, ampak nebeško, sklepamo iz njene tesne združitve z Bogom.

Spodbujena po svoji ljubezni, je prosila naj jo pošljejo v misijone, kjer naj bi stregla gobovcem. Bila je deloma uslišana in po šestih letih njenega redovnega življenja je odpotovala na Kitajsko z velikim veseljem svoje duše. Med potjo je izbruhnila strašna nevihta; ko jo vprašajo, če se kaj boji, je mirno odgovorila, da ni vzroka za bojazen, ker je zanjo popolnoma vseeno, ali se potopi v globino morja ali pa dospe v misijon, če Gospod tako hoče: tako zelo je bila v njeni duši vkoreninjena popolna vdanost v voljo božjo. Po dolgem potovanju na suhem in na morju je končno dospela v določeni misijon, v severni Shan-si, kjer je par let prej prelilo svojo kri sedem njenih sester.

Božja odredba je bila, da so jo predstojniki poslali potem, ko se je s toliko gorečnostjo duha posvetila Gospodu v misijonski kongregaciji, v daljne kraje, da bi s sladkostjo priklenila na Kristusa one oddaljene narode vsaj z zadnjimi žarki svojega nad vse čistega življenja. Marija Asumpta je storila to na tembolj čudovit način, čim krajši je bil čas in čim ponižnejše je bilo njeno delo v slavo božjo; po pokorščini določena za domače opravilo v ženski sirotišnici, je iz tega njej poverjenega opravila kot čebelica srkala čednosti, pa tudi iz notranjih stisk, s katerimi jo je Gospod obiskoval v tistem času. In čim bolj se je približeval konec njenega smrtnega življenja, tembolj se je čutila priklenjeno na Gospoda, zlasti z gorečo ljubeznijo do molitve, v kateri je ni raztresla nobena zunanja stvar. Čez leto dni, odkar je odpotovala iz Italije, se je je lotila kruta bolezen v sirotišnici, in 7. aprila je padla žrtev ljubezni v hiši Sv. Pashala Bojlonskega v Toung-eul-keu, v apostolskem vikarijatu, ki se je imenoval tedaj severni Shan-si. Pripovedujejo, da je napolnil ob njeni smrti sladek vonj njeno sobo, in je spremljal njeno krsto ob velikem strmenju vseh, ko so jo nesli kakor v prazničnem sprevodu na pokopališče.

Njena dragocena smrt je zapustila sluh svetosti ne samo med verniki, ampak celo med pagani, ki so začeli v trumah prihajati na njen grob in jo prositi varstva. Po tem belem cvetu svetosti se zdi, da hoče Bog pomnožiti z novim okrasom in zgledom ne samo slavno in za cerkev zaslužno kongregacijo, v kateri je služabnica božja obljubila redovno življenje, ampak tudi veliko vojsko svetih devic, ki žrtvujejo svoje življenje tiho, ponižno, pa tako plodovito za razširjanje mirovnega Kristusovega kraljestva med verniki.

28. februarja 1932.

S tem dekretom so priznane junaške čednosti mlade Frančiškove hčere Sestre Marije Asumpte Pallotta. Po prebranem dekretu je sv. oče Pij XI. sam v dolgem krasnem govoru poveličeval življenje te ponižne deklice, ki naj bi postala s svojo ponižnostjo in skromnostjo vzor našnjemu ošabnemu in nadutemu svetu.

Božja beseda in življenje.

„Poznam tvoja dela in tvoj trud in tvojo stanovitnost... Ali zoper tebe imam, da si opustil svojo prvotno ljubezen.“ (Raz. 2, 2, 4.)

Pohvaljeno je bilo efeško mesto in grajano. Pohvaljeno radi dobrih del in stanovitnosti v dobrem. Grajano pa, ker je opustilo svojo prvotno gorečnost.

Kar je tu pisano o mestu Efez, velja tudi za naša mesta in vasi, velja tudi za tebe. Koliko jih je, ki so sicer še katoličani, ki še hodijo ob nedeljah in praznikih v cerkev, ki opravijo tudi svojo velikonočno dolžnost. Pa tega ne store z veseljem, ampak ker je taka navada in pač dolžnost, še celo neprijetna. Podobni so cerkvi, kjer se po večerni službi božji polagoma ugasne luč za lučjo, dokler polagoma cela cerkev ne postane temna. Tudi ti kristjani zaslužijo pohvalo, ker ostali so še kristjani, tudi še vrše dobra dela, toda kakor sveča. Gori in gori, dokler ne poruži sama sebe in ugasne.

Moliš morda še, pa večkrat to opustiš, čeprav si se morda celo zavezal, in kedar moliš, je tvoje veselje večje nad tem da si končal in si prost, kakor ob začetku.

Bereš tudi. Toda nič tacega, kar bi te moglo vznemiriti. Povesti, dnevne novice in tudi inserate. Da bi bral kaj nabožnega, resnega, nimaš časa. In tvoja vest, ki te je spočetka še budila, vedno bolj dremlje.

K maši greš. Seveda greš. Toda namesto, da bi molil, misliš na to, kam pojdeš popoldne. V duhu presojaš bližnjega in kaj si o njem slabega slišal. Koliko ima dolga in s kom občuje.

Učil si se svoj čas, da je zatajevanje potrebno, zdaj se ti zdi to le še pesem, ki jo gonijo prenapeti ljudje. Ti pa gojiš „pametno“ pobožnost.

Daš tudi vbogajme. Toda ne iz ljubezni, ampak da se reveža znebiš, z obrazom, hladnim tako, da ubožca zazebe ob kresu in z nevoljo v srcu, češ, dela naj, čeprav veš, da jih je na tisoče brezposelnih.

Ljubiš tudi, toda v prvi vrsti samega sebe, in tiste, od katerih kaj pričakuješ. Ne maraš pa antipačnih ljudi, ker pač „ne moreš“ zato; ne maraš bolnikov, ker ti vsaka boleost „gre na živce“; ne sovražiš sicer nasprotnikov, toda ogneš se jih in ne govoriš ž njimi, ker pač „ne maraš preprirov“. Sicer je Kristus res drugače učil, toda to je za svetnike, tebe se to ne tiče.

Tičejo pa se te besede: „Ker si mlačen in ne gorak in ne mrzel, te hočem pljuniti iz svojih ust.“ (Raz. 3, 16.)

„Če hoče kdo priti za menoj, naj se odpove samemu sebi.“ (Mt. 16, 24.)

Ne boj se besede: Odpoved! Ne misli, da so za to besedo skrite le neprijetnosti vsake vrste! Nikakor ne! Odpoved pomeni tudi ljubezen, čistost in plemenitost srca.

Kdor se ne zna odpovedati, ta tudi ne zna ljubiti. Nemogoča je trajna ljubezen, nemogoča je vsaka druga čednost brez odpovedi.

Odpoved zahteva izvrševanje dolžnosti kljub vsem težavam, kljub studu, dolgočasju in kljub vsem neuspehom.

Priložnosti za to ne manjka. Zvesto, neutrudno delo v izvrševanju poklica prinaša vsak dan nove ali vsled vedno istega ponavljanja, ubijar

joče odpovedi. Zatajevanje in odpoved zahteva, če se hoče kdo držati dnevnega reda, če hoče mirno prenašati vremenske neprilike, če noče biti suženj svoje slabe volje in nerazpoloženja. Potem pridejo še sitnosti s posli, trgovci, rokodelci, razne vrste neuspehi, vse to in še mnogo drugega od človeka v resnici zahteva veliko premagovanja.

Živeti hočeš zmerno in preprosto, pa pridejo prijatelji, lahkoživi znanci, tovariši in tovarišice ali celo predstojniki in te zvabijo ven. Drugi

Hans Holbein ml.: Mati - kraljica.

imajo več sredstev na razpolago kot ti, ti se pa moraš marsičemu odreči, ali jim celo naravnost povedati, da ti to ali ono „ne nese“. Res težko je večkrat ostati zvest svojim načelom in sklepom in mnogo se je treba premagovati.

Mudi se ti ali zdi se ti vsaj tako, da ne smeš zapravljati časa, toda uljudnost zahteva, da poslušáš dolgo in povrhu še dolgočasno povest. Ti sediš, kakor na trnju, pa vseeno kažeš ljubezniv obraz in ne pokažeš dolgočasja. Treba je za to veliko premagovanja lastne nepotrpežljivosti.

Isto velja glede verskih dolžnosti. Precej truda stane že to, ko je treba zapustiti posteljo in v grdem vremenu ali celo hudem mrazu iti v cerkev. Potrpljenja in stanovitnosti je treba včasih pri spovednici, predno prideš na vrsto. Ob petkih in drugih postnih dnevih ti meso najbolj

diši in največkrat ga imaš na razpolago ravno take dni, ko ga jesti ne smeš. Treba je zbrano moliti in se otresati — tujih in nepotrebnih misli i. t. d. Kamorkoli pogledaš, sama odpoved.

Lahko zato rečemo, da je odpoved, premagovanje ali zatajevanje samega sebe vsakemu potrebno in vsakdo brez izjeme ima zato tudi obilo priložnosti v svojem lastnem življenju.

P. ROMAN:

Našo ljubezen — Tebi Gospa.

Mati kraljica.

Čim bolj to sliko, ki je delo slavnega Holbeina mlajšega, gledam, tem bolj sem zavzet. Naša Marija Pomagaj je vse drugačna. Saj sam ne vem, če bodo besede dovolj gibke, da bodo izrazile ono kar mislim.

Ti in On. Okoli tebe je spet plašč. Hoče biti skromen in je vendar kraljevski. Tudi pentlja v sredi zamotana je pritrjena proti ramam z zlato zaponko. Rokavi obleke so iz svetlega atlasa, ob zapestju obdani s čipkami. In tam rasto roke, tako nežne, tako dobre in vse kraljevske. Odtod hiti pogled navzgor k Jezusu in k Tvoji glavi, milostna Gospa.

Ali sem preveč radoveden! Oprosti, ampak vsak otrok rad gleda slike svoje matere. In čim več jih je, tembolj je vesel. V vsaki sliki najde potem prav posebne poteze, ki ga spominjajo na posamezne njene lastnosti, značilnosti, posebnosti.

Tu je tvoj obraz, kakor obraz Matere, ki ve, da ji Sin često prepušča uslišanje prošnja. Otroka pa tako neizmerno ljubi, da je vsa njena sreča v Njem. Glej, kako varno počiva Dete na tvojih kraljevskih, tako ženskih rokah, kako se ljubeče privija k tebi, kako na tvoji rami, milostna Mati, sloni njegova glavica z vso zavestjo gotovosti. Ti si že kronana, on še ni. On s svojo malo ročico nekaj odloča tako lahkotno, da se takoj čuti, uslišal je.

Toda nekoč bo njegov tron trd les in ne več tvoje sladko naročje, tvoje nežne roke, tvoja ljuba ramena. Nekoč bodo te dlani predrte, to čisto čelo okrvavljeno, vse telo ena sama rana.

Pa te tako radi vidimo s tem blaženoresnim smehljajem na licih in se prepuščamo tihi zavisti: kako si srečna preljuba Gospa. Ko pa vsa žalostna in do smrti trudna tvoja duša umira pod križem, ko tvoja nema bolečina vpije do neba: „O, vi vsi, ki mimo greste, pogledjte, če je kaka bolečina, kakor bolečina moja — — —“ Tako počasni smo za umevanje te bolečine. Samo lastno vidimo, če je še tako majhna, tuje ne. In tujo srečo vidimo, lastnih jasnih, solnčnih ur pa ne znamo ceniti.

Odprni nam oči, kraljica radosti, — Mati bolečin.

Mati in Dete gledata rože.

Odkod so te čipke prišle, tako naše so, tako domače, tako dehte po naših vrtovih, kjer so se belile v solncu od slovenskih dekliških rok pridno uvezene in z ljubeznijo oprane. In tam poleg košara, polna rož in nageljnov in še nekaj cvetov lilij. Vse to raste tudi na naših slovenskih vrtovih.

Toda poslušaj, kaj se godi med obema! Mati in Dete. Mati sinčku ponuja lilije in je prepričana o razkošni lepoti le-teh. Dete pa se ne uda — z levico drži cvet vrtnice — take so zadnje dni maja — in z desničko se kar roti, da je roža lepša in opojnejša. Toda ti, o sladka, prečista Devica, že veš, zakaj nič ne popustiš. Vsa tvoja ljubezen je v lilijah cvetela in žarela. In prav imaš! Nihče ne more reči, kaj je lepše

Carlo Dolci: Mati in Dete gledata rože.

— sladka opojnost kraljevskih vrtnic ali nedotaknjena belina lilij. Tega niti tvoj sinček ne bo kar tako odločil. Proti tebi niti ne more ne. Preveč ljubi tvojo snežno čistost, preveč je ljubosumen na tvojo nedotaknjenost, zato bo ta razgovor ostal nedokončan.

Ali pa oboje! Lilije in rože, rože in lilije.

Da, tako bo. Ti, dobra mati, boš svoje lilije Jezusu dala, on bo tebi svoje rože dal.

Saj oba tako ljubita svoje cvetlice. In mi jih imamo toliko, naši vrtovi so en sam cvet. Dajmo jih Jezuščku in njegovi Materi za majnik, za naše slovenske šmarnice.

Bernardonov sin prosjači.

Frančišek je živel odslej od miloščine. Večji del dneva je preživel v cerkvi sv. Damijana, ves zaposlen s prenavljanjem te zapuščene cerkvice. Tu in tam pa se je napotil v mesto prosit živeža in sredstev za zidanje.

Hodil je od hiše do hiše s skodelico v roki in ljudje so mu stresali v to edino posodo razne jedi.

Navajen na najizbornejša jedila in slaščice, ki jih je užival pri slavnostnih pojedinah, se mu je spočetka gnusila mešanica raznih jedil v leseni skledi in zazdelo se mu je skoro nemogoče, da bi mogel doprinese to žrtev. Toda premagal se je in pričel je jesti in zazdelo se mu je naenkrat, da tako izborne hrane še ni vžival nikoli. Zato se je ganjen zahvalil dobremu Bogu in pozneje je rad ponavljal svojim sobratom, kako mu je Gospod preobrnil v sladkost duše in telesa tisto, kar se mu je prej zdelo grenko.

Poleg hrane je nabiral serafinski ubožec tudi apno, opeko, kamenje, pesek in sploh vse, kar je bilo potrebno pri zidanju. Hodil je po ulicah in prepeva je prosil:

„Kdor mi da en kamen, bo imel eno zasluženje; kdor mi da dva, bo imel dvojno zasluženje; kdor mi da tri, pa trojno zasluženje.“

Nekega dne je stopil v lepo palačo in prosil olja za luč, pa je pri tem zapazil, da v eni izmed dvoran igrajo karte. Nekateri glasovi so se mu zdeli podobni glasovom svojih nekdanjih tovarišev. Za trenotek mu je pokrila obličje rdečica sramu in postal je ves zmeden, toda le za trenotek: takoj nato je stopil v dvorano, kjer je priznal svoj greh v pričo vseh in prosil v božjem imenu za miloščino.

Zares so bili nekateri, ki so poznali Frančiškovo prejšnje veselo življenje, pa so ga gledali zdaj tako bednega, res so bili nekateri, ki so smatrali Frančiška za norca, ga sramotili in zasmehovali, toda mnogi drugi so imeli ž njim usmiljenje in so mu radi dajali, česar jih je prosil.

Frančišek pa je z veliko vnemo popravljaval svetišče sv. Damijana. Postavil je oder, nosil na plečih opeko in kamenje, rabil prav spretno kladivo, dleto in drugo zidarsko orodje. Ljudje, ki so hodili tam mimo, so slišali, kako prepeva francoske pesmi, med tem ko dela z neverjetno gorečnostjo. In kadar se je kdo ustavil tam doli na cesti, pa ga zrl zaničevaje ali pomilovaje, se je obrnil k njemu in mu ljubeznivo dejal:

„Pridi raje k meni in mi pomagaj prenoviti Gospodovo hišo!“

Niso bili vsi gluhi takim besedam in marsikateri kmetovalec ali delavec je prišel v prostem času in pomagal Frančišku pri zidanju. Bila so to najenostavnejša popravila, pri katerih ni bilo treba nobene posebne tehnike ali spretnosti. Zato ni nič čudnega, da so bila vsa popravila dovršena v razmeroma zelo kratkem času v veliko veselje serafinskega ubožca.

Opogumljen vsled srečnega izida te prve naloge, je začel misliti Frančišek, kako bi prenovil še dve drugi kapelici v okolici Asiza: oratorij sv. Petra in cerkvico Porcijunkulo, ki je bila posvečena angelski Kraljici in ki je postala pozneje tako zelo slavna v frančiškanski zgodovini.

Tako je menil, da bo do pičice natanko izpolnil trikrat ponovljeno Zveličarjevo povelje: „Popravi mi hišo, ki se podira!“

Franciškan v vašingtonskem kapitolu.

Preteklo leto, dne 1. marca so v vašingtonskem kapitolu odkrili kip apóstola in pionirja Kalifornije P. Junipera Serra. Lep bronast kip predstavlja tega sina sv. Frančiška. Stoji na marmornatem podstavku, oblečen v frančiškanski habit, prepasan s cingulom z ostrizeno glavo in s sandalami na nogah, v desni roki drži razpelo, v levici pa cerkvico.

Rojen je bil v Majorku (Majorque) dne 24. novembra 1713. V frančiškanski red je vstopil 14. septembra 1730. Leta 1749 je došel v misijonski kolegij v San Francisco v Mehiki že kot P. Juniper. Po plodonosnem delu v mehikanskih misijonih je bil leta 1767 postavljen na čelo petnajstim frančiškanom in poslan v nižjo Kalifornijo. Od tu se je dve leti pozneje podal v višjo Kalifornijo, v ozemlje današnje države Kalifornije. Z naravnost čudovito naglico so se začele pod njegovim vodstvom množiti misijonske postaje 3. junija 1770 Sv. Karel; 14. julija 1771 sv. Anton; 8. septembra 1771 Sv. Gabriel; 1. septembra 1772 Sv. Ludvik Obispo; 8. oktobra 1776 Sv. Frančišek Asiški; 1. novembra 1776 Sv. Janez Kapistran; 12. januarja 1777 Sv. Klara; 31. marca 1782 Sv. Bonaventura in končno 21. aprila 1782 Sv. Barbara.

Njegove gorečnosti ni mogla oplasiti ne težava jezika, ne slabotno zdravje, ne nagajanje civilnih in vojaških oblasti. Rim mu je dovolil deliti zakrament sv. birme. V zad-

njih treh letih je birmal 5309 oseb. Umrl je v Montereyju v Kaliforniji dne 28. avgusta 1784.

Velike njegove zasluge so začeli poudarjati predvsem zgodovinarji, med katerimi se je število njegovih častivcev vedno bolj množilo. Tako naposled tudi javna oblast ni mogla mimo njega. Graniten spomenik kliče velikega moža v spomin prebivcem Montereyja. V San Francisco ga predstavlja velikanska bronasta soha v pozituri apostolskega pridigarja. V Kaliforniji je bila stoletnica njegove smrti 29. avgusta 1884 narodni praznik. Končno ga je tudi Vašington priznal za narodnega heroja in ga uvrstil med one, ki imajo največ zaslug za Združene Države Severne Amerike.

Bog še ni mrtev, poslužuje se radija.

Na pobudo komisarijata za pošto in telegraf se je sovjetska vlada odločila za strogo kontrolo vseh radioamaterjev v celi Rusiji. Povod je dalo dejstvo, da si je prebivalstvo v zahodnih pokrajinah posebno v mestih in vaseh, kjer so vse cerkve zaprte, v velikem številu nabavilo na lastne stroške radio-aparate, s pomočjo katerih posluša službo božjo ob nedeljah in praznikih kakor jo valovi donašajo iz inozemstva. Več evropskih postaj redno prinaša službo božjo v ruskem in ukrajinskem jeziku, ki je posebej namenjena za rusko prebivalstvo. Sovjetska vlada zaenkrat ne more nič napraviti, ker radioamaterji svoje aparate skrivajo in policiji zelo redkokdaj katelega ujame.

FRANČIŠKOVA MLADINA

P. KRIZOSTOM:

Materina molitev.

Monika je imela edinega sinčka Avgušтина, ki ga je ljubila z vso nežnostjo svojega srca. Oče Avrelij je bil pogan, Monika pa je bila Kristusova. Njena največja skrb je bila, kako bi privedla svojega otroka do krščanske resnice. Avguštin je bil že po naravi obblagodarjen z vsemi duševnimi zmožnostmi, pa plamenele so v njem tudi hude strasti, katerim se je preveč vdal. Oče je bil ponosen na tako nadarjenega sina in najel je zanj najizbornejše učitelje, zakaj hotel je, da postane Avguštin luč učenosti. Pustil mu je vso prostost in nič čudnega ni, če so ga kmalu grehi vkovali v težke verige; v grehah se je počutil dobro. Vse drugače pa je mislila njegova mati, ki bi ga tako rada pripeljala k Bogu in k spoznanju resnice.

Avguštin se pa za njene besede ni menil, čeprav je ljubil svojo mater. Uboga mati je preizkusila vsa mogoča sredstva, da bi ganila Avguštinovo srce. Končno se je zatekla k zadnjemu sredstvu — k molitvi. Vse njene molitve so kipele k Bogu za njenega otroka. Molila je pač tako, kot zna moliti le mati, kadar vidi svoje dete v smrtni nevarnosti. In naj bi bila nebeška vrata čez in čez z jeklenim oklepom okovana, in naj bi bil Bog milje in milje oddaljen — materina molitev bi prodrla najdebelejši zapah in dosegla še tako oddaljenega Boga.

Ni prenehala moliti, čeprav je bila vsaka sprememba pri sinu, po človeško povedano nemogoča. Toda mati zna moliti tudi, kadar ni nobenega upanja več. Avguštin je padal vedno globlje v grehe, iz brezna v še strašnejše brezno, iz znote v še večjo zmoto. Prišlo je tako daleč, da je z vso silo svojega znanja branil zmoto kot resnico in smatral greh za življensko srečo.

Neki škof je dejal Moniki: „Otrok, za katerega mati toliko moli, ne more biti pogubljen.“ To jo je tolažilo v njeni srčni bolečini in molila je še bolj vneto.

Toda njeno zaupanje v Boga je bilo še bolj preizkušeno: Avguštin se je izognil materinemu vplivu in se je na skrivaj odpeljal iz Afrike, kjer je bila njegova domovina, preko morja v Evropo. Ko je Monika to doznala, je hitela k morju in na obrežni skali stoječa je še videla, kako se oddaljuje ladija z njenim sinom, ki ga bo morda za vedno odpeljala proč od nje in od Boga. Danes stoji tam kapelica v spomin materinskega prebodenega srca, neusahljive materinske ljubezni in močne materinske

molitve. Uboga mati! Kri ji je od strahu kar zastala in skoro da ni utonila v solzah. Zazdelo se ji je, da je konec vsega upanja. Toda to je bilo le trenutno, nato pa se je vzravnala po zgledu nebeške Matere pod križem, ter dvignila svoje roke proti nebu v iskreni molitvi ter se odpeljala za njim. Strašna nevihta na morju je omalosrčila celo surove mornarje, Monika pa jim je vlivala v prsi pogum in zaupanje v Boga.

Mati in sin sta se zopet našla. Pri prvem srečanju ji je rekel Avguštin: „Krivoverec nisem več.“ Toda katoličan še ni bil: Hotel je resnico popolnoma doumeti, zato je razmišljal in razglabljal, mati pa je molila. Boril se je z grehom, počasi je postajal zmagovalec. Kakor pene so izginile zmote in resnica sv. katoliške vere je zakraljevala v njegovem srcu.

Nekoč je ležal Avguštin na vrtu pod figovim drevesom, ko začuje glas: „Vzemi in beril!“ Vzel je sveto knjigo, ki je ležala poleg njega in bral je besede sv. apostola Pavla, s katerimi svari pred grehom in spadenim življenjem. Kakor blisk so padle te besede v njegovo dušo. V hipu so izginili vsi dvomi in novo življenje je vstalo pred njim.

Takoj je prišel k materi, ki naj bi prva izvedela o spremembi, saj mu je ona dala telesno življenje in mu izprosila dušno. Pač je bil to najsrečnejši trenotek Monikinega življenja in vzkliknila je: „Sin moj, nobena stvar me ne mika več v tem življenju. Da sem hrepenela živeti, je bilo samo upanje, da te bom videla pred smrtjo kot katoliškega kristjana. Bog me je prebogato uslišal.“

Kmalu nato se je vlegla na smrtno posteljo in njena svetniška duša je odšla po plačilo.

Avguštin pa je postal največji cerkveni učenik vseh časov in zelo svet škof. Za vse pa, kar je postal, se ima zahvaliti svoji dobri materi, njenim solzam in njeni molitvi.

P. KRIZOSTOM:

Ljubezen do matere.

Sredi škotskega visokega gorovja je živel pred mnogimi leti ovčar s svojo ženo in edinim otrokom, ki je bil star deset let. Njihova hišica je stala v strmi in ozki skalnati dolinici, daleč proč od ceste. Nekoč je dečkova mati hudo zbolela. Bil je tih decemberski večer. Ovčar je vzel s police palico, hoteč se podati v mesto po zdravila za bolno ženo.

„Oče,“ pravi deček, „poznam ovčjo stezo prav tako dobro kot ti. Pusti me, da grem k zdravniku, ti pa ostani doma. Če vzamem še Šeka s seboj, se mi ni treba ničesar bati.“

Ovčar je bil s tem zadovoljen in hrabri deček se je podal na pot. Zvesti varuh Šek je veselo skakal pred svojim mladim gospodarjem in divjal po snegu. Deček mu je sledil in je srečno došel v mesto. Našel je zdravnika, skrbno spravil zdravilo v žep in se zopet podal domov. Še vedno je močno snežilo, toda deček se snega ni bal. Pogumno je stopal za svojim vodnikom Šekom. Naenkrat pa se pes ustavi in začne vleči sapo prav krepko skozi nosnice. „Naprej, Šek!“ mu zakliče deček, toda žival se ne gane iz mesta in začne tožno cviliti. Deček stopa dalje ne meneč se za Šekovo tuljenje. Naenkrat pa mu zmanjka tal pod nogami in se zgrudi v globok prepad.

V mali hišici pa sta ovčar in njegova žena s skrbjo pričakovala otroka. Oče je postavil na okno gorečo svečo v upanju, da jo bo sin

zagledal, ko bo prišel iz gozda do pečine. Večkrat je stopil pred vrata in prisluhnil, toda le sneg je padal v nočno tišino.

„Morda ni bilo zdravnika doma in siromaček je moral čakati naj — pa se je zamudil,“ je dejala uboga mati, ki jo je tako zelo skrbelo zaradi sinčka, da je skoro povsem pozabila na lastne bolečine.

Blizu polnoči je bilo že, ko začujejo starši pred hišo lajanje zve-stega Šeka. Oče in mati vzklikneta vsa vesela kar obenem: „Hvala Bogu, sinko se je vrnil!“ Oče odpre duri — pa kako se prestraši, ko zagleda pred seboj samo Šeka brez dečka. — „Ubogi otrok je zmrznil v snegu,“ zajoka mati, toda ovčar zagleda v tistem trenutku, da visi psu na vratu culica.

„Najin sinček ni mrtev,“ pravi oče, „tu v njegovem robcu so zdravila. Takoj moram oditi, da ga najdem. Zaupaj v Boga in me pričakuj!“

Ovčar si ogrne kožuh in odhiti z zvestim Šekom v sneženo noč...

Sama, zapuščena je ležala uboga mati v tihi sobici. Kar trepetala je v strahu za moža in sina.

Šek pa je vodil očeta v dolino; sredi pota pa je naenkrat zaokrenil po ozki stezi naravnost v prepad, kamor je padel ubogi deček. Pot je bila strma in nevarna. K sreči je prenehalo snežiti in mesec je ljubeznivo posvetil. Ovčar je bil že blizu dna, klical je, napenjal svoje oči, toda ničesar ni slišal in ne videl. Šek je nadaljeval pot po skoro navpični steni, ovčar mu je sledil s strašnim naporom. Tedaj se pes ustavi, začne cviliti in skakati okrog v sneg zamotanega otroka. Oče je mislil, da je našel mrtvo truplo svojega sina, toda deček ni bil mrtev, le otrpnil je. Oče ga je zavil v kožuh in si ga zadel na rame, potem pa je plezal z nedopovedljivim naporom zopet kvišku.

Srečno ga je prinesel domov in ga položil v posteljo. Polagoma se je deček zopet zavedel. Bil je zelo opraskan, vendar ni dobil nobene resnejše poškodbe.

Ko je zdrknil v prepad, je kmalu prišel k njemu Šek. Deček je porabil vse moči, da je zvestemu psu privezal na vrat robec z zdravili za mamico. Ni mu bilo mar lastno življenje, bal se je samo, da bi mati ne umrla. —

Prav ta ljubezen do matere mu je pa rešila življenje.

P. KRIZOSTOM:

Božje dete in kolač.

Mati kleči pred čudodelno podobo nebeške Kraljice in upira svoj proseči pogled vanjo in v nebeško Dete, ki se smehlja v belih rokah nedolžne Gospe. Moli za svojega otroka, za malega petletnega dečka, ki stoji poleg nje. Deček je bolan; njegova ličeca so blede, njegove majcene ročice tenke, kar prozorne, in njegove velike oči zelo žalostne. Zdravniku, h kateremu ga je mati pravkar prinesla, se je obraz zresnil in poln sočutja je pogledal mater — resnice povedati pa se ji ni upal, da je namreč njen sinček izgubljen. Toda mati je kljub temu razumela zdravnikov pogled, pa je stopila spotoma v Marijino svetišče, da bi izprosila tu rešitev svojemu otroku, katerega je obsodil svet v smrt.

Fantek pa ni niti iz daleka slutil, kakšne srčne bolečine trpi njegova mati. Tiho je stal poleg nje pred čudodelno podobo in je jedel kolač, ki mu ga je kupila mati med potjo od zdravnika v cerkev. Mati tega niti zapazila ni, ker je bilo njeno srce prenapolnjeno z bridkostjo in ker so bile njene oči obrnjene le v Marijo in božje Dete.

Tedaj pa začne prigovarjati mati svojemu otroku: „Moli pobič, da naju bo Marija uslišala in da bo prosila pomoči Jezusa!“

Toda deček ni še prav nič razumel globoke bolesti v materinem srcu, tudi ni vedel da moli mati tako goreče uprav zanj. Pa kljub temu se ozre deček vsled materinega prigovarjanja začuden na podobo. Ah, morda je ljubo nebeško Detece v Marijinem naročju lačno! Takoj od-

Postavil je oder, nosil na plečih opeko — — — Str. 152.

lomi fantek košček kolača in ga ponudi malemu Jezusu: „Vzemi, božje Detece, vzemi kos kolača; je zares dober, in ti si močno lačen.“

Tedaj pa se Jezušček nasmehne bolnemu fantku, stegne svojo ročico in vzame hvaležno sladki dar. Nato pa pravi: „Bratec, najlepše se ti zahvaljujem. Čez tri dni boš pri meni v nebesih; potem se bova pa vedno skupaj igrala in mnogo dobrega bova jedla.“

Dva dneva sta minila. Mati je najprej in najprej molila, vroče molila za bolnega sinčka. Ko pa je napočilo tretje jutro, je postalo materi

nedopovedljivo tesno pri srcu. Trepetaje stopi k posteljici svojega ljubljénčka. Ta pa jo pogleda še enkrat s smehljajočimi očmi in zašepeče: „Mati, k božjemu detetu grem.“

Jezušček je poslal angele na zemljo, ki so odnesli dečkovo dušo v nebo. In med tem, ko se je mati sklanjala nad mrtvim telescem svojega ljubljénčka, je molil nad zvezdicami njen pobič k božjemu Detetu: „Potolaži mamó, pomagaj ji v stiski in stori, da se kmalu vidiva.“

PAX
ET
BONUM!

MIR
IN VSE
DOBRO!

P. ANGELIK:

Kdor noče na stara leta biti sam sebi in drugim v nadlego, kdor hoče tudi na stara leta, ko ne bo mogel več vršiti svojega poklica, živeti od svojega dela, naj se zavaruje za starost in onemoglost pri zavarovalnem odseku III. reda.

Glavni pogoji za zavarovanje za starost in onemoglost so sledeči:

Kdor se hoče zavarovati

1. mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj vstopi tekom petih let;
2. Mora biti naročen na „Cvetje“ ali se nanj naročiti;
3. Ne sme biti preko 60 let star.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnega pojasnila, se lahko pismeno ali osebno obrne na „Zavarovalni odsek III. reda v Ljubljani, Marijin trg 4“ ali pa na „Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani“.

Moti nas, ker vodstvo III. reda noče prevzeti zavarovalnega odseka nase in ne odgovarja v nobenem oziru, vendar pa se odsek imenuje zavarovalni odsek III. reda.

Ta strah je popolnoma nepotreben. Pa pogledjmo si najprej, kdo predstavlja vodstvo III. reda?

Vrhovni predstojnik III. reda je p a p e ž, ki ni samo poglavar vseh vernikov, ampak tudi prvi redovni predstojnik, katerega so udje III. reda dolžni slušati vsled pokorščine, ki so jo obljubili.

Posamezni udje III. reda so kot posvetni ljudje tudi škofu podložni, kakor vsi drugi verniki. Tako se n. pr. brez pismenega dovoljenja ne sme ustanoviti nobena nova skupščina, iz važnih vzrokov škof lahko skupščino razpusti; pravitako iz važnih vzrokov lahko posamezne ude iz III. reda izključi; pravitako tudi lahko škof pregleda skupščine, ki niso ustanovljene pri cerkvah I. reda; pravkar imenovane skupščine imajo tudi dolžnost letno predložiti škofu račune glede uprave premoženja in darovane miloščine in za vsako prodajo posestev morajo imeti od njega

dovoljenje; brez posebnega škofovega dovoljenja udje III. reda javno ne smejo nositi lastnih krojev.

Toliko glede cerkvenega predstojništva III. reda. Kar se pa tiče notranje discipline in duhovnega vodstva pa so udje III. reda podložni frančiškanskemu generalu in provincijalom posameznih provincij.

Kaj spada k notranji disciplini in duhovnemu vodstvu? Predvsem skrb za spolnovanje vodila III. reda, razlaga in oprostitev od vodila, pripustitev k novicijatu in obljudi, volitev predstojništva, voditeljev in vizitatorjev.

Glede teh, pravkar omenjenih zadev imajo udje III. reda svojega vrhovnega predstojnika v generalnem ministru frančiškanskega reda, v posameznih provincijah pa je njihov predstojnik vsakokratni provincijal. Provincijal pa potem v soglasju s svojimi svetovalci imenuje komisarja III. reda za celo provincijo in voditelje III. reda v posameznih samostanih provincije. Ti potem vodijo III. red v popolni odvisnosti od provincijala.

Kam spada torej zavarovalni odsek III. reda? Ker ta odsek ni družega, kakor spolnjevanje vodila, ki pravi naj vsak član III. reda „po svoji moči pomaga ubožnejšim iz števila udov“ (II. pogl. točka 12) je povsem jasno, da je zavarovalni odsek podrejen frančiškanskemu redovnemu predstojništvu, to je: generalnemu ministru in provincijalu.

Generalni minister frančiškanskega reda je odobril in podelil svoj serafinski blagoslov zavarovalnemu odseku, kar lahko vsak bere v „Cvetju“ (l. 1931. str. 227). Pravitako je odobril ta odsek tudi provincijal naše provincije. (Glej „Cvetje“ l. 1931. str. 92.)

Vodstvo III. reda torej blagoslavlja in odobruje zavarovalni odsek III. reda. Zato smo prepričani, da noben voditelj III. reda ne nasprotuje temu odseku, ker bi s tem bil v nasprotju z jasno izraženim mnenjem generalnega ministra in provincijala. Če pa ima kak posamezen voditelj III. reda zasebno mnenje, da je n. pr. boljše, da vsled bolezni ali starosti onemogli udje III. reda dobe vsak mesec malo podporo namesto stalne pokojnine, ali če kdo misli, da je boljše varčevati, čeprav potem nikoli ne ve, če bo imel dovolj za leta starosti ali ne, je pač zasebna stvar tistega voditelja. Večina ljudi misli, da je bolje, če ima človek na stara leta stalno mesečno pokojnino in blagruje zato vse tiste, ki so v takih službah, in teh misli smo tudi mi. Če pa kak posameznik misli, da je za tiste boljše preskrbljeno, ki si lahko sami kaj prihranijo, pokojnina pa je odveč, mu pač ne moremo pomagati.

Razno.

Zahvala za molitev:

Sv. Antonu in sv. Tereziji od Deteta Jezusa se iskreno zahvaljuje za uslišano molitev M. P. — M. B. se zahvaljuje za zdravje Materi Božji, sv. Jožefu, Mali Cvetki in Slomšku. — M. D. se zahvaljuje Mali Cvetki, sv. Jožefu, sv. Antonu in Slomšku.

V molitev se priporočajo:

M. T. se iskreno priporoča presv. Srcu Jezuzovemu in Mariji in sv. Jožefu za ozdravljenje roke, za srečno zadnjo uro, in v čast sv. Antonu Padovanskemu za srečno rešitev važne zadeve. — J. B. se priporoča za zdravje Mali Cvetki, sv. Jožefu, sv. Antonu in Slomšku. — Težko bolna oseba se priporoča Materi božji, sv. Tereziji, sv. Jožefu in sv. Antonu. (Za podporo „Cvetju“ daruje 10 Din.)

Nove knjige.

21 *Cerkvenih pesmi* po Kokošarjevi zbirki za mešani zbor priredil Emil Adamič. Cena 6 Lir, dobe se: Roman Pahor, organist Ranziano 107 (Prov. Gorizia). Pesmi, častitljive po besedilu, ljudske po melodiji, pravilno harmonizirane po E. Adamiču. Cerkveni Glasbenik jih zelo priporoča.

Svete pesmice je naslov zbirki cerkvenih pesmi, ki jo je uredil g. Vodopivec in izdala goriška družba sv. Mohorja. Pesmi so povzete iz raznih zbirk in skladateljev in služijo za enkrat za podlago bodoče ljudske pesmarice. Cena 60 Din. Gorizia, Via Orsoni 38.

S. Deodata Kump, *Naši gostje*. Kako jim strežemo, Ljubljana 1932, Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena Din 45.

Strežba pri mizi je umetnost zase in ni lahko se je naučiti. Strokovnjakinja — pisateljica je s kratkimi besedami, ki jih pa dopolnjujejo lepe slike, navedla in obrazložila do pičice vse, kar je važnega in pomembnega za strežbo pri mizi. „Glavni namen te knjige“, tako piše pisateljica sama, je podati našim mladim gospodinjam neka navodila za strežbo pri mizi, tako za vsakdanje življenje kakor tudi za izredne prilike. Obenem pa želi v naših ljudeh vsaj nekoliko učvrstiti smisel za lepoto, udobnost in napredek v domači hiši; hkrati pa tudi smisel za gojitev vljudne družabnosti v domačem krogu, kakor tudi v krogu dobrih prijateljev in znancev.“ Mirno lahko rečemo, da je pisateljica ta namen v polni meri dosegla.

Frana Levstika: *Zbrano delo*. Uredil Dr. Anton Slodnjak. IV. zvezek. Ljubljana 1932. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena Din 85.—

Zbrano delo Frana Levstika je nedvomno najpomembnejši del programa zbirke domačih pisateljev v založbi Jugoslovanske knjigarne. Malokateri pisatelj nam je danes bolj potreben nego Levstik, saj je on temelj vsega našega narečja slovenskega literarnega ustvarjanja in vobče narodnega in kulturnega prizadevanja. Ker se ne zanimamo zanj le z literarno zgodovinskega vidika, marveč iščemo v njem v prvi vrsti potrdila in opore za borbe naše sodobnosti, je bila celotna izdaja njegovih spisov že nujno potrebna, zlasti ker je mnogo še takih spisov, ki doslej še niso bili nikjer priobčeni.

Mihael Hofman, *Sv. Rožni venec in Lavretanske litanije*. Ljubljana 1931. Založil g. kan. Alojzij Stroj. Cena vez. Din 20, broš. Din 15.

Knjižica je izšla prvič l. 1837. Misijonar Friderik Baraga ji je takrat napisal prav priročen predgovor, ki je tudi v tej knjižici ponatisnjen. Vse molitve, ki se molijo pri sv. rožnem vencu, so preprosto in lahkoumljivo razložene; podobno lavretanske litanije. Čitatelju bodo gotovo pomagale, da bo te molitve še bolj pobožno opravljal.

Dr. Mihael Opeka, *Očetov klic*. Sedem govorov o katoliški akciji. Ljubljana 1932. Založila prodajalna Ničman. Cena Din 10, po pošti 1 Din več.

Ta najnovejša knjižica kan. Dr. Opeka pojasnjuje v obliki cerkvenih govorov, kaj je Katoliška akcija in kako lahko vsakdo sodeluje. V delokrogu K. A. dobi zaposlitve vsakdo, ki mu je prospeh katoliške cerkve resna zadeva. Apostolstvo molitve, besede in zgled je nujno in prekorišno delo v službi K. A. Prav isto velja o vseh delih ljubezni do bližnjega.